

Primorski dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 50 lir

TRST, nedelja 22. decembra 1963

Leto XIX. - Št. 303 (5678)

PO 10. ZASEDANJU MEŠANEGA ODBORA V BEOGRADU

Vendar-premik

Po mnogih zasedanjih v zadnjih letih se je po 10. zasedanju mešanega jugoslovansko-italijanskega odbora o izvajanju posebnega statuta (od 12.-18. decembra t.l.) vendarle zgodilo, da je bilo ob zaključku zasedanja objavljeno uradno sporočilo, ki se bistveno razlikuje od dosedanjih. Dosedanja namreč niso nikoli vsebovala kakršnega koli konkretnega sklepa, temveč so se vedno omejevala le na golo ugotovitev, da sta se pač delegaciji sestali in dva do tri tedne obravnavali vprašanja, ki zadevajo obe manjšini — slovensko v Italiji in italijansko v Jugoslaviji, seveda vedno le tista njuna dela, ki živita na področju bivših con A in B. Tokrat pa smo z zadovoljstvom ugotovili, da našta uradno poročilo naslednje konkretne sporazume:

1. Sporazum o izmenjavi enega pedagoškega strokovnjaka za vprašanja metode pouka materinega jezika;
2. sporazum o organiziranju letnih seminarjev za usposabljanje učnega osebja z drugega področja;
3. sporazum, da se — na podlagi recipročnosti — dodelijo po tri štipendije za obiskovanje izpopolnjevalnih tečajev na visokih šolah druge strani;

ČITATELJEM!

Za danes obveščamo čitatele, da v sredo, 25. in v četrtek 26. t.m. zaradi praznikov dnevno časopisje ne bo izšlo in zato ne bo izšel niti Primorski dnevnik. Pripominjamo, da bodo iz istih razlogov zaprte tudi vse prodajalne časopisov.

UPRAVA

čajev na visokih šolah druge strani;

4. sporazum o izmenjavi knjig za šolske knjižnice — in kolikor bo to mogoče — tudi učbenikov;
5. sporazum o organiziranju ekskurzij za učence, in
6. sporazum o proučevanju učnih programov in učbenikov zgodovine s strani strokovnjakov obeh strani.

Kot vidimo, gre za sporazume, ki zadevajo določene postopke, kateri se delno že izvajajo, pa čeprav samo eno stransko, bodisi z ene ali druge strani (seminarji, ekskurzije). Gre pa tudi za uvedbo novih prijemov, za katere moramo takoj reči, da bodo brez dvoma koristili tako naši narodni skupnosti na Tržaškem kot italijanski na Koprskem in Bujskem, čeprav ne gre za velike stvari. Toda začetek je tu in nas navdaja z zaupanjem, da je bil na letošnjem beograjskem 10. zasedanju prvi korak — čeprav ne velik — vendarle storjen in da bo v prihodnosti storjen naslednji. Pri tem nas le nekoliko moti izjava vodje italijanske delegacije, ki je po podpisu imel za potrebno izjaviti, da bo za izvedbo zgornjega nastetih sporazumov »potreben določen čas«, kar je po eni strani razumljivo, po drugi strani pa se samo po sebi vsiljuje opozorilo, da se izvajanje v nobenem primeru ne bi smelo zavleči, saj gre za enostavne in v nedolgem času izvedljive stvari.

Ko torej izražamo zadovoljstvo, da je prišlo pri zadnjem zasedanju do nekega premika, pa nikakor ne moremo mimo ugotovitve, ki je na prvi pogled očitna: da se namreč doseženi hvala vredni in pozitivni sporazumi — čeprav so v skladu z duhom statuta — pravzaprav neposredno ne tičejo črke besedila osmih členov posebnega statuta, razen dveh — učbeniki in o materinem jeziku. Seveda ne nameravamo s tem nikakor zmanjševati pomena in precejšnje važnosti beograjskih sklepov. Nikakor ne moremo predpostavljati, da mešani odbor ni razpravljati tudi o vseh tistih bistvenih vprašanjih, ki so bila prav gotovo na dnevnem redu — morda že osmi ali devet — in ki še vedno niso rešena, čeprav nam dnevni red zasedanja ni znan. Ugotavljamo le, da ta vpraša-

nja v uradnem sporočilu niso omenjena, in logično je, da iz tega dejstva zaključujemo, da se je to zgodilo morda zaradi tega, ker prav glede teh bistvenih in — poudariti moramo — najvažnejših vprašanj, obe delegaciji sporazuma nista mogli doseči. Pri tem mislimo zlasti na izvajanje zakona o šolah; saj smo upali, da bo v uradnem sporočilu omenjeno vsaj zagotovilo, da bo vlada v Rimu v najkrajšem roku poskrbela za ureditev vseh predpisanih zakonskih formalnosti v računskem dvoru in drugod, da bi se po preteku dveh let zakon vendarle začel v celoti izvajati. Morda pa je bilo tako zagotovilo odveč, če upoštevamo, da je vsa zadeva tako jasna in preprosta?

V isti sapi pa mislimo pri tej pomankljivosti uradnega sporočila: na določbe člena 2 posebnega statuta (enakost glede javnih in upravnih služb in glede uporabe jezika) na določbo člena 3 (o kaznovanju hujšakev na narodno mirnjo), na določbo člena 4 (podpora iz javnih finančnih sredstev raznim organizacijam in ustanovam), določbo člena 5 (uporaba slovenščine pred upravnimi in sodnimi oblastmi in s tem v zvezi nujnost razveljavitve zloglasnih členov 137 in 122 kazenskega oziroma civilnega pravnega postopnika, ki že zdavnaj ne veljata več ne za Nemce na Južnem Tirolskem, ne za Francoze v Dolini Aoste).

Toda — kot rečeno — prvi premik je storjen in na prihodnjem zasedanju se bo moral odbor s prav tako dobro voljo, s kakršno se je lotil reševanja manj perečih vprašanj, lotiti tudi vprašanja izvajanja omenjenih določb posebnega statuta. Upamo, da bo do takrat v vsej državi splošno ozračje bolj demokratično in da se bo to zgodilo — kot vse kaže — tudi na Tržaškem. Morda je za dokončno uveljavljanje posebnega statuta najbolj važno ravno zboljšanje političnih razmer tu pri nas. Ko govorimo o tem upanju in v tem smislu, se oslanjamo ne samo na tisto, kar je rečeno v znameniti encikliki papeža Janeza XXIII. (in za katero je tržaški župan javno poudaril, da z njo soglašajo) glede narodnostnih manjšin, temveč tudi na tisti del sporazuma štirih strank levega centra, ki se glasi:

«Politika do slovenske manjšine mora zlasti pospeševati razvoj slovenske in kulturne sožitja med državljani italijanske in slovenskega jezika, pri čemer je treba dati pobude za človeški razvoj manjšine ter zaščititi uprabičene zakonite jezikovne in kulturne potrebe ter običaje. Popolno uveljavljanje demokratične metode bo ugodno vplivalo tudi na neobhodni proces ocenjevanja vrednot italijanske civilizacije in s tem ustvarjalo osnovne pogoje za pripravo in polno udeležbo državljanov slovenskega jezika v življenju republike. Le na ta način bodo odstranjeni možni razlogi za trenja v notranjem različenju in v mednarodnih odnosih, in manjšina bo mogla sodelovati, da se doseže boljše medsebojno razumevanje različnih izročil in civilizacij.»

Ko torej izražamo zadovoljstvo, da je prišlo pri zadnjem zasedanju do nekega premika, pa nikakor ne moremo mimo ugotovitve, ki je na prvi pogled očitna: da se namreč doseženi hvala vredni in pozitivni sporazumi — čeprav so v skladu z duhom statuta — pravzaprav neposredno ne tičejo črke besedila osmih členov posebnega statuta, razen dveh — učbeniki in o materinem jeziku. Seveda ne nameravamo s tem nikakor zmanjševati pomena in precejšnje važnosti beograjskih sklepov. Nikakor ne moremo predpostavljati, da mešani odbor ni razpravljati tudi o vseh tistih bistvenih vprašanjih, ki so bila prav gotovo na dnevnem redu — morda že osmi ali devet — in ki še vedno niso rešena, čeprav nam dnevni red zasedanja ni znan. Ugotavljamo le, da ta vpraša-

Včeraj je tudi senat izglasoval zaupnico Morovi vladi levega centra. Vlada je takole sestavljena: predsednik vlade: Aldo Moro (KD), podpredsednik: Pietro Nenni (PSI), zunanji minister: Giuseppe Saragat (PSDI), notranji minister: Paolo Emilio Taviani (KD), pravosodni minister: Oronzo Reale (PRI), minister za proračun: Antonio Giolitti (PSI), finančni minister: Roberto Tremelloni (PSDI), zakladni minister: Emilio Colombo (KD), minister za obrambo: Giulio Andreotti (KD), minister za šolstvo: Luigi Gui (KD), minister za javna dela: Giovanni Pieraccini (PSI), minister za kmetijstvo: Mario Ferrari Aggradi (KD), minister za promet: Angelo Raffaele Jervolino (KD), minister za pošto: Carlo Russo (KD), minister za industrijo in trgovino: Giuseppe Medici (KD), minister za delo in socialno skrbstvo: Giacinto Bosco (KD), minister za zunanjo trgovino: Bernardo Mattarella (KD), minister za trgovinsko mornarico: Giovanni Spagnoli (KD), minister za državne udeležbe: Giorgio Bo (KD), minister za higieno in zdravstvo: Giacomo Mancini (PSI), minister za turizem in predstave: Achille Corona (PSI), posebne naloge: Attilio Piccioni (KD), blagajna za razvoj juga: Giulio Pastore (KD), reforma javne uprave: Luigi Preti (PSDI), zveza s parlamentom: Umberto delle Fave (KD), koordinacija pobud za znanstveno in tehnološko raziskovanje: Carlo Arnaudi (PSI).

Senatorji so s 175 glasovi proti 111 potrdili zaupnico vladi levega centra

Za vlado so glasovali demokristjani, socialdemokrati in socialisti - Častno razsodišče suspendiralo za eno leto 23 poslancev PSI - Jutri prva seja nove vlade

RIM, 21. — Po odgovoru predsednika vlade Mora na kritike senatorjev je senat izglasoval zaupnico novi Vladi levega centra s 175 glasovi proti 111. Vdružila se je 13 socialističnih senatorjev, pristavev levice, je zapustilo dvorano pred glasovanjem; z njimi so zapustili dvorano tudi južnotirolski senatorji in senatorji iz Doline Aoste. Chabod. Za vlado je glasoval tudi bivši predsednik republike Gronchi, bivši predsednik senata Ruini in bivši predsednik vlade Parri.

Po izglasovanju zaupnice so tudi senatorji odšli na božične in novoletne počitnice, medtem ko bo nova vlada imela jutri svojo prvo sejo.

Schaviotti je ponovil v svoji glasovalni izjavi razlog, s katerim je že Basso utemeljil zadržanje levega PSI v poslanski zbornici, in napovedal, da se 13 socialističnih senatorjev ne bo udeležilo glasovanja o zaupnici, kar pa seveda ne pomeni, da njegovi somišljeniki ne bodo glasovali za vse tiste ukrepe vlade, ki jih bodo smatrali za koristne. Schaviotti je zatrjeval, da najbolj senčne strani vladnega programa zadevajo zunanjo politiko, za katero je dejal, da pomeni ekonec tradicionalne nevtalistične težnje italijanskega socializma. Že to bi po njego-

vem mnenju zadostilo, da bi glasovali proti sedanjim vladi; če ne storijo tega, je le zato, da ne bi zaostili nesoglasja z večino svoje stranke in da bi pustili odprto možnost za premostitev sedanjega stanja. Senator Bonafini, ki pripada tudi levičev PSI, pa je glasoval za vlado iz strankarske discipline.

V imenu socialistov pa je senator Vittorelli dejal med drugim, da je avtonomistična večina trdno prepričana, da sporazum med štirimi strankami ni v nasprotju s črko in duhom sklepev 35. kongresa; v ostalem pa da je tudi reakcija desnice dokazala, da je Morova vlada enajsvetja nesreča, ki je doletela kapitalistični razred od konca vojne do danes; samo abstraktno ni to najboljša možna vlada,

toda v sedanjih razmerah je to najboljša možna vlada.

Senator Perna je napovedal opozicijo komunistov, ki da bo težila k temu, da se utemelji potreba po resničnem obratu v levo, namreč resnična in njuna alternativa dvomnemu levemu centru poslancev Mora.

Častno razsodišče PSI pod predsedstvom poslancev Jacomettija je suspendiralo za eno leto 23 socialističnih poslancev, ki niso glasovali za zaupnico vladi, ampak so zapustili dvorano pred glasovanjem; to pomeni, da se bodo morali vzdržati vsakršne politične dejavnosti v svoji stranki, isti disciplinski ukrep ni doletel Bassa in Curtija; ker sta opravljala svojo odločnost, njun primer bo razsodišče obravnavalo kasneje.

Zasedanja častnega razsodišča so se udeležili tudi pristajali levice, vendar pa so se zadržali le toliko, da so pojasnili stališče levega, na podlagi katerega razsodišče ni pristojno za ukrepanje v tem primeru, ker ko-panje spora med večino in manjšino PSI niso take narave, da bi jim mogli biti kos z disciplinskimi ukrepi, in da more spor dokončno rešiti le izreden kongres stranke. Toda ta argument levice PSI je očito na zelo trdnih nogah, v bistvu pa pomeni le pretežico: če bi za vsako nesoglasje dopuščali kršenje strankine discipline, hkrati pa pristajali na sklicanje izrednega kongresa kadarkoli bi to zahtevala manjšina, bi to pomenilo, da bi nobena stranka ne mogla voditi neke določene politike, ampak bi se njena dejavnost izživljala pretežno v povnolajajočih se izrednih kongresih.

Po seji častnega razsodišča so se novinarji obrnili na poslance Paoloichija in ga vprašali, kdaj bo vodstvo stranke proučilo zadevo trinaestih socialističnih senatorjev, ki ne bodo glasovali za zaupnico vladi; odgovoril jim je, da se bo vodstvo PSI setalo med božičem in Novim letom.

Očitno je, da se levice pripravljajo na razbičje socialistične stranke in skuša v ta namen

pripraviti teren. Danes zvečer so iz redakcije «Mondo nuovo» razdelili tudi med novinarje dokumente sledenč vseh: «Socialistom in delavcem! Po sedemdesetih letih zvestobe delavskega razreda je del voditeljev PSI prisilil socialistično stranko, da je prelomila s svojo tradicijo in s svojo stalno borbeno obvezo. To je pomen vlade. Moro-Saragat, ki — ne da bi kar koli spremenila glede preteklosti — predstavlja novo poskus, da bi zavrla pritisk množice in, na prtili delavcem breme sedanje gospodarske krize. Prvič v njegovi zgodovini, so privedli socialistično stranko do tega, da je pristala na vojaški pakt, na atlantsko politiko in celo na novo atomsko oborožitev: da je pristala na razkol delavskega gibanja, ki vključuje ideološki pristopek na konservativna načela centrističnih strank.

«V ta namen si socialistična desnica ni pomisljala povzročiti hudo notranjo krizo stranke, zavrnila je takojšnje sklicanje kongresa in se je oprijela odkrito razbičajoč dejanj.

«S tem, da je odkrila svoj glas v parlamentu, namerava socialistična desnica — zvesta načelom socializma in socialistične stranke — zlomiti konservativni manevar, ki so ga upravičili demokristjani in socialdemokrati s sestavo te vlade. Podkro, naraščajoče razočaranje reditvi vladi, levice zoperstavljajo akcijo za obnovo družbe, ki doživlja globoko krizo svojih gospodarskih in političnih struktur, naraščajoče razočaranje množice in poplavo korupcije, iz delavskih množic, vstevši obsežne sektorje katoliško usmerjenih ljudi, vstaja mogočno enotno gibanje za naprednejšo demokracijo, v kateri bodo delavci razpolagali s potrebno oblastjo, da bi zlomili privilegij, odpravili krivice in ukinito izkoriščanje.

«Ni moč opustiti več desetletij trajajoče borbe, žrtve najtrajših let, tradicij in načel socialistične stranke. Ta idealna politična dediščina ne pripada le socialistom, ampak je last vseh delavcev. Nanje se obračamo in jih prosimo za solidarnost v naši borbi. Od vseh to-

varšev pa zahtevamo zvestobo socializmu.»

Vodstvo KPI ne bo izdalo nobene resolucije o svojem zadnjem zasedanju; to je Ingraio sporočil novinarjem in dodal, da je šlo le za izmenjavo misli pred počitnicami.

DANES

Včeraj je v Rimu tudi senat izglasoval zaupnico Morovi vladi, in s tem se bo vlada mogla sedaj resneje lotiti dela, saj se je v tej dolgi krizi nabrala cela vrsta vprašanj, ki jih je treba nujno rešiti. Jutri bo imela vlada sejo. Kar se tiče socialističnih poslancev, ki v poslanski zbornici niso glasovali za zaupnico, je častno razsodišče, ki se je sestalo včeraj, suspendiralo za eno leto 23 od njih iz strankarskega delovanja.

Sovjetska vlada je včeraj objavila izjavo, s katero predlaga nove razgovore o razširitvi Varnostnega sveta, s tem da bi rešili tudi vprašanje kitajskega predstavnika v OZN. Izjava dodaja, da bi bila sovjetska delegacija glasovala za predložene resolucije a-frisko-azijskih držav, če bi bila kitajska vlada pred sporočili, da ne nasprotuje spremembam.

V Berlinu se vedno prehaja na tisoče zahodnih Berlinčanov v vzhodni Berlin s posebnimi propustnicami, in vse poteka v najboljšem redu brez incidentov.

Predsednik kitajske vlade Cuen-laj je prišel včeraj iz Kaira v Alžir, kjer bo ostal nekaj dni na obisku in se razgovarjal z Ben Bello.

Predsednik zvezne skupščine Jugoslavije Edvard Kardelj je v intervjuju nekemu japonskemu časopisu poudaril nujnost prizadevanj, da se ustvari taki odnosi mednarodnega sodelovanja, ki naj omogočijo, da se kljub razlikam in nasprotjem najdejo tiste skupne mednarodne aktivnosti, v katerih danes vsi narodi lahko najdejo svoje koristi in ki hkrati ustvarjajo zgodovinske pogoje za boljše razumevanje in zблиževanje med njimi.

Kdo je kriv?

Kakor poročamo na 5. strani, so nekateri lastniki zemljišč med Domjom in Boljunecem, ki spadajo pod katastrski občini Dolina in Boljunec, ter drugi lastniki zemljišč, ki spadajo pod katastrsko občino Milje, dobili pred dnevi dekrete o razlastitvah zemljišč za Industrijsko pristanišče. Skupno gre za 144.479 kv. m površine, kjer so lepi vinogradi, njive in travniki ter nekaj gospodarskih poslopij. Ta predele je blizu ceste in v neposredni bližini mesta ter bi ga že lahko štel v gradbeno področje.

Industrijsko pristanišče pa nujno prizadejim lastnikom nekaj nad 400 lir za kv. m. Ta cena je prenizka in daleč od sedanje tržne cene (glej vrt-pombo predsednika sekcije prizivnega potnega sodišča dr. Palermo na 5. strani). Po zakonu imajo prizadeti pravico, da v roku 30 dni vložijo priziv na sodišče za dosego pravične cene. Nekateri lastniki so to storili, eni bodo to dni, drugi pa so se prenaglili in so pristali z malenkostnim povzkom, ker se niso zavedali svoje pravice, ali pod vplivom nagovarjanj, prikritega pritiska ali potrebe.

Ne gre pri vsej tej žalostni zgodbi o razlastitvah, ki se vleče že celo desetletje, samo za obrambo pravic in interesov posameznikov, ampak za zaščito življenjskih interesov slovenske narodne skupnosti. Že pred leti smo poudarili, da se z razlastitvami omogoča in podpira raznarodovanje; dosežanje izkušnje in razni konkretni primeri pa dokazujejo, da gre tudi za načrtno obubožanje naših kmetov. Nekateri so že ob svojo posest, drugim zemljišče kos za kosom zemlje in jim za to dajejo drobiž.

Osnovni zakon o razlastitvah od leta 1885 pravi, da se morajo zemljišča plačati po tržni ceni, in določa zadavni postopek. Ta zakon nudi razlaščenim lastnikom nekatera jamstva, da pridejo do kolikor toliko pravične odškodnine, medtem ko vodstvo Industrijskega pristanišča ne upošteva nekaterih predpisov za postopek, ki jih določa ome-njeni zakon, in samo določa odkupne cene.

Vemo za razne sveže primere, ki so zelo zgovorni. Pri zadnjih razlastitvah je nekdo dobil ponudbo 554.000 lir za razlašeno zemljišče. Vložil je pritožbo in sodni cenilec je to zemljišče ocenil za 1.191.000 lir. Drugi: ponudba 2.980.000, ocenitev sodnega izvedenca 6 milijonov 770.000 lir; tretji: ponudba 1.205.000, ocenitev sodnega izvedenca 2.405.000. Vse dosedanje izkušnje potrjujejo, da prizadeti dobijo izplačilo po ocenitvi sodnega izvedenca.

Navedli bomo še en primer, ki je še bolj kričev. Prizadeti lastnik, ki mu je Industrijsko pristanišče za razlašeno zemljišče na rezidenčnem področju Borgo S. Sergio ponudilo 307.500 lir, je vložil pritožbo in dobil 2.132.000 lir; to je skoraj sedemkrat toliko. In to na podlagi zakonskih predpisov. Poljski je moral odvesti nika, da je lahko uveljavil svoje pravice. In drugi? Številni drugi lastniki iz Rimljanj, od Domja, s Kolonkova itd. se tega niso pravočasno zavedli, niso bili pravočasno obveščeni, ali so nasledili in so dobili, kar so jim ponudili ali malenkost več. In ni šlo za nekaj sto kv. m in nekaj tisočakov, pač pa za milijone in milijone, ki jih prizadeti niso dobili, kakor bi mogli, ker na pristojnem mestu niso upoštevali pri ocenitvi zemljišča člena 4 odloka št. 99 vladnega generalnega komisiariata, ki je bil objavljen v Uradnem listu 21. 3. 1955.

Ali pristojne oblasti za vse to ne vedo? Ali Kmetijsko nadzornišvo ni o tem obveščeno, in kaj je napravilo za zaščito kmetov?

Kdo je kriv, da so se take krivice dogajale in da se še dogajajo? K zavedi se bomo že povrnili in bomo navedli ter analizirali zadavne zakonske predpise ter odredbe, ker takih krivic ne moremo trpeti.

SZ predlaga nova posvetovanja o razširitvi važnih organov OZN

Pri tem bi morali rešiti tudi vprašanje kitajskega predstavnika v OZN - Če bi kitajska vlada prej sporočila, da ne nasprotuje spremembam, bi SZ glasovala za predložene resolucije

MOSKVA, 21. — Sovjetsko zunanje ministrstvo je objavilo izjavo, s katero predlaga začetek novih posvetovanj za zvišanje števila članov Varnostnega sveta ter gospodarskega in socialnega sveta OZN.

Izjava pravi dalje, da je eden glavnih smotrov predlaganih posvetovanj, rešiti kolikor mogoče hitro temeljno vprašanje priznanja pravic LR Kitajske v Združenih narodih.

«Zdi se, dodaja izjava, da se morajo ta posvetovanja nanesti na sredstva, ki naj omogočijo čimprejšnjo rešitev temeljnega vprašanja, to je vzpostavitev zakonitih pravic LR Kitajske v OZN in izključitve predstavnikov Čang-kajske vlade. Nujno potrebno je poskrbeti, da LR Kitajske zase svoje zakonito mesto v OZN in sodeluje pri reševanju vseh vprašanj, v katerih je vključena razširitev Varnostnega sveta ter gospodarskega in socialnega sveta OZN. Med posvetovanji, ki jih predlaga sovjetska vlada, bi očitno bilo mogoče izmenjati si poglede o morebitnih ukrepih za rešitev vprašanja razširitve Varnostnega sveta ter gospodarskega in socialnega sveta, in ti ukrepi bi se lahko sprejeli že sedaj, še pred sprejemom Kitajske v OZN. Sovjetska vlada je pripravljena udeležiti se teh posvetovanj, ki bi se lahko začela takoj, če se druge strani s tem strinjajo».

Izjava dodaja, da rezultat proučevanja tega vprašanja med zadnjim zasедanjem OZN ni zadovoljiv za tiste, ki so iskreno zanimajo za izboljšanje delovanja OZN, za spremembo njenih glavnih struktur in za določitev pravičnega predstavnika mladim neodvisnim državam v Afrike in njenih organih.

«Obstajajo sredstva za spremembo listine OZN tudi glede povečanja števila sedežev v glavnih organih. Eno teh sredstev bi bilo, da bi se vse afriško-azijske države pridružile tistim, ki zahtevajo takojšnjo vzpostavitev zakonitih pravic Kitajske v OZN. Nobenega dvoma ni, da v tem primeru ne bi mogli imperikalisti preprečiti vstopa Kitajske v OZN in zatem ratifikacije sprememb listine OZN. Drugo sredstvo bi bilo, če bi vlada LR Kitajske hotela jasno izjaviti, da se strinja s spremembami listine OZN, ki jih predvidevajo resolucije o razši-

ritvi glavnih organov Združenih narodov, ki jih je odobrilo 18. decembra kitajski »Ljudski dnevnik«, kitajska vlada izjavlja, da je naklonjena spremembi listine OZN, da se zadosti zahtevam afriško-azijskih držav. To stališče je Kitajska privzela izrazil ob tej priložnosti. Če bi bila ta kitajska izjava podana med diskusijo o zvišanju števila članov glavnih organov OZN, bi Sovjetska vlada glasovala za resolucije, ki so jih predložile afriško-azijske države. Pravico predstavnika v raznih organih OZN je sicer tudi potrebno, ker ni upravičeno dejstvo, da večina glasov v teh organih pripada zahodnim državam in s tem povezanimi državami, ki skušajo podaljšati svojo prevlado in se upirajo spremembam števila sedežev v teh organih».

Čuenlaj v Alžiru

ALŽIR, 21. — Predsednik kitajske vlade Čuenlaj je prišel danes iz Kaira v Alžir, kjer bo ostal nekaj dni na uradnem obisku. V kratkem nagovoru ob svojem prihodu je Čuenlaj poudaril skupne naloge obeh narodov za borbo proti kolonializmu in neokolonializmu ter za okrepitev neodvisnosti in obrambo miru. Poudaril je tudi potrebo okrepitev prijateljstva med obema državama.

Ben Bela je v svojem odgovoru med drugim poudaril, da je

Ameriški industrijec Cyrus Eaton predlaga temeljito skrcenje oborožitve

Zavzema se za povečanje trgovine s SZ in Kitajsko - Johnson imenoval komisijo, ki bo proučevala učinke razorožitve na gospodarstvo

WASHINGTON, 21. — Predsednik Johnson je napovedal ustanovitev medministrske komisije, ki bo imela nalogo proučiti učinke razorožitve in skrcenja vojaške oborožitve na ameriško gospodarstvo. Komisijo bo vodil predsednik sveta gospodarskih izvedencev v Beli hiši Walter Heller.

Ze predsednik Kennedy je ju-lija dal nalogo svojim gospodarskim svetovalcem, naj proučijo za-devo. Johnson, ki še posebno vztraja pri varčevanju na vojaškem sektorju, pa je odredil ustanovitve posebne komisije.

Ameriški industrijec Cyrus Eaton, ki je dobil Leninovo nagrado za mir in je prijatelj Hrúščova, je izjavil, da je naklonjen obsežnemu znižanju ameriške oborožitve in povečanju trgovine s Sovjetsko zvezo in Kitajsko. De-jal je: «Vem, da ni priljubljeno izraziti tako mnenje, toda prepri-

čan sem, da lahko tekmujejo na drugih sektorjih, in sicer na intelektualnem, umetniškem, športnem ali gospodarskem sektorju».

Kar se tiče trgovskega sektorja, je Eaton izjavil, da je prepričan, da morajo ZDA povečati svojo trgovino s Sovjetsko zvezo in Kitajsko in ne omejit se na prodajanje žita.

«Ko se govori o trgovini s Sovjetsko zvezo, je dodal Eaton, vam ljudje pravijo: »Pomagajte jim, da se razvijajo v našo škodo. Osebnostno mislim, da narodi, ki uživajo neko

blaginjo in ki jim ni nič manjka, niso pripravljeni bojevati se. Nisem zaskrbljen, če bi Sovjetska zveza živel v izobilju in tudi ne, če bi videl, da 700 milijonov Kitajcev živijo boljše življenje».

Vse v redu v Berlinu

BERLIN, 21. — Danes so odprli pet prehodov iz zahodnega Berlina v vzhodni eno uro prej. Od šeste ure dalje je na tisoče Berlinčanov šlo skozi te prehode v vzhodni Berlin brez posebnih težav.

Pred uradi v zahodnem Berlinu, ki izdajajo propustnice, so bile tudi danes dolge vrste ljudi. Zaradi tega je pozneje zahodnoberlinski župan Brandt pozval po radiu prebivalstvo naj bo potrpežljivo in naj se danes ne postavi-ke v vrsto pred urade, ker se je do polne zbralo pred njimi okoli 30.000 ljudi.

Železniški promet med obema Nemčijama so okrepili; vsi vlaki so polni. Povečal se je tudi avtomobilski promet. Nadzorstvo vzhodnonemških oblasti poteka zelo naglo.

Hud mraz v Franciji

Snežni viharji ob kanadski obali

PARIZ, 21. — V vsej Franciji je pritisnil hud mraz. Skoraj po vseh cestah je debela plast ledu. Mnogo vasi v goratih predelih je popolnoma odrezanih od ostalih krajev zaradi velikih zame-tov. V vzhodni Franciji so sko-raj vsi kanali zmrznili in rečni promet je popolnoma prekinjen na južnem delu kanala, ki veže Rodan z Renom.

V Lionu so sprejeli v bolnišni-co okoli 15 ljudi, ki so bili ranjeni zaradi padcev na ledu. V ju-gozahodni Franciji pa je nad-področjem Bordeauxa gosta me-gla, ki ovira letalski promet.

ROTTERDAM, 21. — Danska tr-govska ladja »Bogota« se je trčila z nizozemsko ladjo »Triass« zaradi goste megle v kanalu, ki pelje v Rotterdam. Ni bilo človeških žr-tev, toda bojijo se, da se bo lad-ja »Triass« potopila.

DUNAJ, 21. — Jezero Neusiedl ob meji z Madžarsko je popolnoma zmrznilo. Na jezeru so ve-liko skupine drsalcov. Organizirali so tudi tekme z vozili, oprem-ljenimi z jadrli.

Promet na Donavi je skoraj po-polnoma ukinjen in ladje so se

nujno potrebna budnost vseh mi-roljubnih narodov, da se ohrani mir. Odsolnost Kitajske iz Zdu-ženih narodov pa je v nasprotju s tem načelom.

Dalje je Ben Bela izjavil, da morata Azija in Afrika prevzeti svojo odgovornost v mednarodnih odnosih, in je glede Alžirije iz-javil, da mora ta po politični ne-odvisnosti doseči še gospodarsko neodvisnost. To je eden od pogo-jev za ohranitev miru.

Razprava v Milanu

MILAN, 21. — Danes so na raz-pravi v zvezi z dogodki 4. in 7. ju-lija 1960 nadaljevali zasliševanje ob-toženov. Vsi danes zaslišani obto-ženji so zanikali obtožbe, da so za-lili javne organe in se jim upirali, in prav tako so zanikali, da so se udeležili demonstracij. Prihodnja

razprava bo 13. januarja. Predsednik je sporočil, da bodo v prvih dveh razpravah končali za-slišanje obtoženov, ki jih je okoli 15, v petek in soboto pa bosta za-slišana policijski komisar Cafari, Panico in policijski agent Orlando Celami.

Izstreljen »Tiroš«

CAPE KENNEDY, 21. — V ZDA so danes izstrelili satelit »Tiroš« s fotografskim aparatom, ki bo imel nalogo avtomatično pošilja-ti posnetke o meteoroloških pogo-jih. Popoldne je satelit že odda-l prve posnetke o kopičenju ob-kladov nad vzhodno obalo ZDA. Satelit leti v višini 753 km, naj-maniša oddaljenost od Zemlje pa znaša 702 km. Poseben fotografski aparat na satelitu lahko foto-grafira površino nad 600.000 kv. milij.

INTERVJU E. KARDELJA JAPONSKEMU LISTU

Miroljubno sožitje mora biti aktiven odnos med narodi

Neodvisna Kenija je prve gospodarske sporazume podpisala z Jugoslavijo

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 21. — Predsednik zvezne skupščine Edvard Kar-delj je v intervjuju, ki ga je 14. decembra objavil japonski list »Yomiuri Shimbun« odgovoril na nekatera vprašanja no-tranjskega razvoja Jugoslavije in s področja mednarodnih od-nosov.

V zvezi z mednarodnimi vpraš-anji in odnosi med državami je Kardelj poudaril, da pro-blem ni v tem, da bi se ustva-ri svet brez razlik, kajti tak-šen svet je, na nesrečo, nemo-gočje napraviti, temveč je v tem, da razlike ne postanejo vzrok za jedrsko vojno.

Zato bi bilo potrebno čim manj spekulirati z raznimi notranji-mi razlikami, ki nastajajo na posa-melnih področjih, in delovati, da se vzpostavi takšni odnosi mi-roljubnega sožitja, ki bodo omo-gočili aktivno sodelovanje med narodi in državami ne glede na razlike med njimi.

Tragična smrt predsednika ZDA Kennedyja je po besedah Karde-lja udarec ne le za ZDA, temveč za vse, ki se borijo za uveljavlja-nje politike miroljubnega sožitja, za sporazumevanje in za aktivno sodelovanje med narodi. Umor Kennedyja ne bo po mnenju Karde-lja prekinil nadaljnega uveljav-ljanja te politike, čeprav je »bil trenutno zadnji hud udarec« tej politiki. Reagiranje na svetu na to tragedijo je pokazalo, kako glo-boke korenine ima ta politika. Ra-zumljivo pa je, da se stvari ne bodo razvijale samo po sebi, po-sebno še, ker so še sile, ki vle-čejo nazaj, kar je dokazal prav atentat na Kennedyja. Zato je ne-potrebno truditi se, da bi politika sožitja in sporazumevanja med narodi postala vsakodnevna pra-ksa. Vznese podporo v tej smeri lahko prinese prihodnja konferen-ca nevezanih držav, o kateri se zadnje čase mnogo govori, je do-jedel, da 700 milijonov Kitajcev živijo boljše življenje».

Vse v redu v Berlinu

BERLIN, 21. — Danes so odprli pet prehodov iz zahodnega Berlina v vzhodni eno uro prej. Od šeste ure dalje je na tisoče Berlinčanov šlo skozi te prehode v vzhodni Berlin brez posebnih težav.

Pred uradi v zahodnem Berlinu, ki izdajajo propustnice, so bile tudi danes dolge vrste ljudi. Zaradi tega je pozneje zahodnoberlinski župan Brandt pozval po radiu prebivalstvo naj bo potrpežljivo in naj se danes ne postavi-ke v vrsto pred urade, ker se je do polne zbralo pred njimi okoli 30.000 ljudi.

Železniški promet med obema Nemčijama so okrepili; vsi vlaki so polni. Povečal se je tudi avto-mobilski promet. Nadzorstvo vzhodnonemških oblasti poteka zelo naglo.

Hud mraz v Franciji

Snežni viharji ob kanadski obali

PARIZ, 21. — V vsej Franciji je pritisnil hud mraz. Skoraj po vseh cestah je debela plast ledu. Mnogo vasi v goratih predelih je popolnoma odrezanih od ostalih krajev zaradi velikih zame-tov. V vzhodni Franciji so sko-raj vsi kanali zmrznili in rečni promet je popolnoma prekinjen na južnem delu kanala, ki veže Rodan z Renom.

V Lionu so sprejeli v bolnišni-co okoli 15 ljudi, ki so bili ranjeni zaradi padcev na ledu. V ju-gozahodni Franciji pa je nad-področjem Bordeauxa gosta me-gla, ki ovira letalski promet.

ROTTERDAM, 21. — Danska tr-govska ladja »Bogota« se je trčila z nizozemsko ladjo »Triass« zaradi goste megle v kanalu, ki pelje v Rotterdam. Ni bilo človeških žr-tev, toda bojijo se, da se bo lad-ja »Triass« potopila.

DUNAJ, 21. — Jezero Neusiedl ob meji z Madžarsko je popolnoma zmrznilo. Na jezeru so ve-liko skupine drsalcov. Organizirali so tudi tekme z vozili, oprem-ljenimi z jadrli.

Promet na Donavi je skoraj po-polnoma ukinjen in ladje so se

po večini zatekle v pristanišče v Linzu. Od Ratisbone na Bavar-skem do Linza je reka popolnoma zmrznjena, po spodnjem teku do Dunaja pa plavajo po njej ledene plošče.

HALIFAX, 21. — Od četrtga div-ja nad vzhodnim področjem Ka-nade močan snežni vihar. Morje je zelo razburkano. V bližini oba-le se je potopila trgovska ladja »Mary-Pauline«, pri čemer je u-tolilo 10 mornarjev, dva pa se po-grešajo. Rešili so 3 mornarje.

Stevilne druge ladje so v nevar-nosti na odprtem morju. Reševa-nje je zelo težavno. Snežni vihar je onemogočil letalom, da bi od-letela na odprto morje.

Obalne radijske postaje stalno dobivajo pozive na pomoč ladij na odprtem morju. Francoska lad-ja »Douala« se je potopila. Ste-vilni patrolni čolni so odpuli na odprto morje, da bi rešili mornar-je, ki so spustili v morje rešilne čolne. Gre za 29 mornarjev, ki se še borijo za razburkanem mor-jem.

Obalni čolni so rešili tudi po-sadko libanonske ladje »Corfu I-sland«, ki je nasedla na sipini ob nekem otoku.

Hud mraz v Franciji

Snežni viharji ob kanadski obali

PARIZ, 21. — V vsej Franciji je pritisnil hud mraz. Skoraj po vseh cestah je debela plast ledu. Mnogo vasi v goratih predelih je popolnoma odrezanih od ostalih krajev zaradi velikih zame-tov. V vzhodni Franciji so sko-raj vsi kanali zmrznili in rečni promet je popolnoma prekinjen na južnem delu kanala, ki veže Rodan z Renom.

V Lionu so sprejeli v bolnišni-co okoli 15 ljudi, ki so bili ranjeni zaradi padcev na ledu. V ju-gozahodni Franciji pa je nad-področjem Bordeauxa gosta me-gla, ki ovira letalski promet.

ROTTERDAM, 21. — Danska tr-govska ladja »Bogota« se je trčila z nizozemsko ladjo »Triass« zaradi goste megle v kanalu, ki pelje v Rotterdam. Ni bilo človeških žr-tev, toda bojijo se, da se bo lad-ja »Triass« potopila.

DUNAJ, 21. — Jezero Neusiedl ob meji z Madžarsko je popolnoma zmrznilo. Na jezeru so ve-liko skupine drsalcov. Organizirali so tudi tekme z vozili, oprem-ljenimi z jadrli.

Promet na Donavi je skoraj po-polnoma ukinjen in ladje so se

Dva mrtva med incidenti na Cipru

NIKOZIJA, 21. — Dva je v Ni-koziji prišlo do incidentov, med katerimi sta bila dva Turka ubi-ta, en Grk in en Turek pa ran-jena.

Prvi incident se je zgodil, ko je policijska patrulja ustavila sku-pino Turkov, da pregleda njihove dokumente. Agenti trdijo, da so Turki protestirali, in njihovo kri-kanje je prišlo do večje množice, iz katere je padel stref. Agenti so na streljanje odgovorili. Ubita sta bila en Turek in ena Turki-nja.

Popoldne je skupina Turkov u-stavila avtomobil, v katerem sta bila dva Grka. Prišli so ju, da sta izstopila iz avtomobila, ter ju nato pretepili in ranili z nožem. Pred tema dvema incidentoma je prišlo do spopadov med Grki in Turki, pri čemer je bilo več ran-jenih. Ciprski predsednik Makari-os in podpredsednik dr. Kučuk, ki je voditelj turške manjšine, sta govorila po radiu in pozivala na mir.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Do napetosti med Turki in Grki na Cipru je prišlo v zvezi z ne-davnimi predlogi grške vlade, naj bi menjali ustavo otoka. Pred dnevi je turška vlada poslala pi-smo, v katerem pravi, da naspro-tuje predlaganim spremembam, to- da Makarios je pismo zavrnil. Za-tem je turški zunanji minister ob-tožil ciprsko Grke, da hočejo uni-čiti ustavo otoka.

Desetem dni v svetu

Zaključeno zasedanje skupščine OZN

Po treh mesecih dinamičnega in plodnega dela je glavna skupš-čina Združenih narodov zaključila v sredo svoje osemnajsto redno zasedanje. To zasedanje bo zaradi svojega bogatega rezultata, mir-nega ozračja, v katerem je pote-žala debata, in odlično izraženih težnji po miru verjetno šlo v zo-podnost te organizacije kot zase-danje, na katerem je bila zamis-let miroljubnega sožitja praktič-na formula za reševanje ključnih aktualnih vprašanj.

Predmet števil. 505

Komaj je novembrski sonce posijalo v majhno stanovanje v sedmem nadstropju, je John Roderick vstal, stopil bos k vratom na teraso in jih na široko odprl. Hladen jutranji zrak je zavel v sobo, toda John se ni oziral nanj, čeprav je imel na sebi samo tanko svilenko pižamo. Stopil je na teraso in se ustavil nekaj centimetrov pred nizko železno ograjo. Globoko je vzdihnil, razširil roke in jih dvignil kvišku. Nato je spustil roke na prsi, počenil in se zopet dvignil...

Medtem ko je John opravljal jutranjo telovadbo, je Werna ježala budna. Nato je počasi zlezla izpod odeje in neslišno stopila na teraso.

Njen mož je še telovadil. Vedela je, da je ta trenutek najprijetnejši. Kadar je John dvignil roke, se je za kratek hip povzpela na prste, kar je bil zelo nestabilen položaj. Počakala je, da je prišel v ta položaj, nato pa je kot blisk planila nadenj. Z iztegnjenimi rokami se je zaletela v njegovo hrbet.

John je zletel preko ograje, vendar ni padel dol. Za svoja leta je imel še vedno dobro fizično kondicijo. V zadnjem hipu se je z eno roko oprl na ograjo in je tako obvel nad prepadom.

— Werna! — je zaklical.

Werna je buljila vanj s široko razširjenimi očmi. Nato se je nenadoma domislila, da se mora boriti. Skušala je ločiti moževe prste od ograje, toda njegova moč se je v obupu podvojila. Nato ga je pričela tolči po členkih. Ker niti s tem ni uspela, je stekla v sobo, da bi vzela kakšen trd predmet.

Toda tudi to pot je bila prepočasna. Ko se je vrnila s ščetko v roki, se je John že potegnil preko ograje in je ležal na betonskih tleh terase. Zgrozila se je in v poglobljeno nazaj v sobo.

S težavo se je dvignil in stopil za njo. Ko je prestopil prag, se je zvalil po preprogi. Dolgo je tako ležal in zbiral moči.

Naposled se je dvignil na kolence in posikal z očmi Werno. Sedela je na robu postelje in ga opazovala.

— Werna, poizkusila si me ubiti, Zakaj?

— Zato ker te sovražim.

— To je smešno, To ni res, Zakaj bi me sovražila?

— Za to imam nešteto razlogov. Počasi se je dvignila s tal in omahovaje stopila k ogledalu. Neobrit, razkuštršan, bled — bil je podoben strašilu.

— Kaj boš storil? — ga je vprašala žena. — Ali boš poklical policijo?

— Ne, — je odgovoril po kratkem premolu. — Ne bom poklical policije.

Za svojo mizo v zakonski posvetovalnici, kjer je bil zaposlen, je John Roderick razmišljal o stanju v svoji družini. Kakor ironija so gledala v zidu nanj gesla, kot na primer: «Ni zakona, ki ga ne bi bilo mogoče rešiti», «Dokler živimo, upamo in podobno. Toda John jih ni videl. Razmišljal je...

Ko se je zvečer vrnil domov v sedmo nadstropje, je imel v svoji glavi celo majhno kartoteko najbolj značilnih primerov iz svoje dolgotrajne prakse zakonskega svetovalca.

Werna je bila oblečena. Ob stolu je stal kovček.

— Kaj se dogaja, — jo je vprašal z malce nenaravno veselostjo.

Werna je naglo vstala.

— Odhajam, John. Mislim, da je tako najbolje.

— Neumnost! Zakaj bi odšla? Saj si vendar moja žena! Morda si misliš na tisti brezpomembni jutranji dogodek na terasi? — Trdil se je, da bi se obnašal čim bolj brezbrizno, ko ji je pomagal slačiti plašč. — Saj sva vendar oba zrela in inteligentna. Morava najti rešitev. Vsaj jaz bi to moral... glede na moj poklic. Ni zakona, ki ga ne bi bilo mogoče rešiti.

Stopil je k baru in napolnil dve čašici.

— Prepustila si se svojemu trenutnemu nerazpoloženju. Napadla si me zaradi nečesa kar sem ti storil. Torej sem te jaz izzval. Če si me v tistem trenutku sovražila, morajo biti razlogi za to. Te razloge morava odstraniti...

Za trenutek se mu je pojavil pred očmi predmet št. 346 in v duhu ga je prečital: «Žena pravi, da ne more prenesti neprestanega moževskega govorjenja. Tudi ona bi včasih rada prišla do besede, on pa jo neprestano muči s svojimi problemi...»

John Roderick se je nasmehnil. Zvalil se je v naslonjač in dejal: — Zdaj pa mi pripoveduj, kaj si danes počela!

preveč športni tip: kegljanje, plavanje, telovadba itd. Zeno pa šport sploh ne zanima.

— Draga, — je dejal, — jutri jutraj bova spala malo dlje kot navadno... Sklenil sem, da preneham z jutranjo telovadbo.

Zdela se mu je, da je opazil v njenih očeh prezir, in je pohitel s pojasnilom:

— Verjetno misliš, da se bojim

G. B. GILFORD

stopiti na teraso. Smešno! Uvidel sem, da je moja telovadba moti. Odpiram vrata in v sobo prihaja mrzel zrak. To pa zate gotovo ni prijetno.

Niti z besedo mu ni izrazila hvaležnosti, temveč je nadaljevala s česanjem.

***

Naslednjo soboto, ko je imel prost dan, se je spomnil predmeta 422: «Mož je neverjetno skop, kadar gre za ženske osebe, potrebe čeprav njegov zaslužek ni majhen.»

— Werna, — ji reče po zajtrku, — Zakaj si ne bi šla kaj kupiti?

— Zakaj?

— No, že dolgo si nisi nič kupila, kajne? Ženske pa ne morejo živeti brez nakupovanja.

Vrnila se je opoldne, obložena s paketi, in mu pokazala, kaj je kupila. Same okusne stvari, posebno klobuke.

Večer je minil mirno. Skupaj sta poslušala radio, čeprav nista sedela drug blizu drugega. John je pričel brskati po svoji duševni kartoteki in postal pozoren na predmet št. 433: «Mož preveč zavzet s svojim delom. Zanimarja ženo, ki hrepeni po malo toplote.»

— Werna...

— Da?

— Nikoli nisi bila tako lepa...

Nekaj je v tebi, česar ni mogoče izraziti z besedami...

Werna pa se ni zmenila za ponujeno roko. Vstala je in odšla v spalnico. V njeni hoji je bilo nekaj, kar je že davno pozabil.

Stopil je za ženo v spalnico. Sedela je na postelji in z očmi, ki so se svetile v polmračju, je bila podobna prečeti mački.

Roderick pa se je še obotavljal, da bi legel. Začutil je, da mu primanjkuje zraka, in lotevala se ga je zasplost.

— Ali bi lahko odprla vrata na teraso?

Ne da bi čakal na odgovor, je stopil k vratom, ki jih je odprl in stopil na teraso. Zdaj se je bolje počutil.

Tedaj je zaslišal njene korake za seboj. Bila je bosa in v spalnici spajci.

— Ne vem, kaj mi je, — je dejal John. — Zdi se mi, da sem nocoj preveč popil...

— To ni od whiskyja, — ga

je prekinila. — Kupila sem ga, ko sem bila danes v mestu... in sem ti ga dala v večerjo...

— Kaj?

— Uspavalno sredstvo. Zelim, da bi ostal miren, dokler te ne bom porinila čez ograjo.

Neverno jo je pogledal, občutek omamljenosti pa je postal vedno močnejši.

— Prav si imel, John. Izbrala sem neprimeren trenutek, ko sem te hotela poriniti preko ograje. Nekdo bi me lahko videl. Zdaj pa je tema. Prepričana sem, da ne bodo mnogo raziskovali o moškem, ki se je vrnil s sedmega nadstropja...

Zdela se mu je, da pleše okoli njega, čeprav je vedel, da stoji na mestu.

— Ampak... saj sem popravil vse svoje napake... dolgo pripovedovanje... jutranjo telovadbo... skopost...

— Ni vse, John. Nisi odpravil glavne napake. Svoje ničemurnosti. Svoje absolutne prepričanosti, da veš vse, da znaš vse najbolje...

Porinila ga je, ne premočno, toda to je zadostovalo...

Ko je padel, se je Roderick spomnil nekega predmeta. Nosil je številko 505: «Mož je strašno dolgočasna oseba, ki je prepričan, da vse najbolje ve, sebičnež, žena ga ne more prenašati.»

OB ZAČETKU SEZONE UNIVERZITETNEGA FILMSKEGA KROŽKA

Ugoden način za ogled filmov ki bi jih sicer težko videli

Z izkaznico, ki stane 2000 lir, bo mogoče videti vsako nedeljo zvečer (ali včasih dopoldne) v Avditoriju vrsto zanimivih filmov

O pomembnosti filma na splošno danes ni potrebno več razpravljati, temveč lahko samo razpravljamo o njegovi pomembnosti za razmišljanje o človeku, o njegovih vrednotah, o njegovih težavah, o njegovih uspehih. Vse to je v predmetu filma — kinematograf, tedaj bi lahko ugotovili, da navaden kinematograf niti zdaleč ne pokriva tistega področja, ki ga na kratko označujemo z besedo film.

V naših kinematografih bomo skoraj vedno zmanjkali iskal celotne kategorije filmov, čeprav bi bilo včasih mogoče vključiti jih v spored vsaj kot tako imenovane predfilme. Zaman pa bi pričakovali, da bomo videli desetine in desetine filmov, ki se prikazujejo na pr. na festivalih gorskega, raziskovalnega, znanstvenega ali n. pr. mladinskega filma. Nadalje so pri nas — in v vsej državi — skoraj popolnoma izključene filmske proizvodnje nekaterih držav, ki jih po kvaliteti ni treba prezirati. Končno igra nemajhno vlogo komercialnost samega filma; je bil sicer po svoji umetniški vrednosti visoko ocenjen.

V Trstu deluje že več let univerzitetni filmski krožek (CUC — Centro Universitario Cinematografico). Na zunaj je delovanje tega krožka opazno predvsem po predvajanju filmov, namenjenih članom krožka. Doslej so bili obliki (in sicer zelo številni) filmskih predstav študentje. Se-

danje vodstvo pa si želi, da bi se ogled filmov, ki jih bo krožek predvajal, omogočil tudi drugim osebam. Vsakdo si torej lahko nabavi izkaznico, s katero bo prihajal na filmske predstave; cena izkaznice pa je zelo nizka, če upo-

Iz poljudnega znanstva (Karl von Frisch, Sredi življenja)

V zadnjih letih je izšlo sorazmerno precej poljudnoznanstvenih knjig z raznih področij. Toda kadar potrebujemo odgovor na kako vprašanje in ga iščemo v ustreznem priročniku, večkrat iščemo zaman. In tudi takrat, kadar izide kakšna nova tovrstna knjiga, vidimo kako velike vrzeli so še v poljudnoznanstveni literaturi v slovenščini. Res je, da so drugi, veliki narodi v tem pogledu daleč pred nami. Res pa je tudi, da naši številni znanstveniki niso napisali dosti poljudnih knjig s svojega področja, ki bi lahko v poljudni obliki povedale širokemu krogu znanja želnih ljudi kaj novega in zanimivega. Zato si moramo pomagati pač s prevodi. To sicer ni nič slabega, toda na žalost je tudi prevodov še mnogo, mnogo premalo. Če izide kakšna knjiga poljudnoznanstvene vsebine, posebno s področja prirodoznanosti, vedno je mogoče najti torej še toliko bolj vesel in mora mo izreči predvsem založbi vse priznanje. Zato bomo vesel tudi nove knjige, ki je sicer prevod, je pa odlično delo s področja biologije. Ta knjiga z naslovom «Sredi življenja» je zdaj izšla pri Državni založbi Slovenije. Napisal jo je Karl von Frisch, profesor v Münchnu, za svoje publicistično knjigo od UNESCO nagradjeni znanstvenik, član številnih znanstvenih

institucij po svetu, v Evropi in Ameriki, biolog, kot raziskovalec najbolj proslavljen s preučevanjem življenja čebel.

Knjiga «Sredi življenja», ki jo imamo zdaj pred sabo, je obširna knjiga čez 200 strani in ima namen bralca seznaniti z vsemi osnovnimi vprašanji biologije. Neprisiljeno uvaja bralca v biološke probleme in mu tolmači vprašanja, s katerimi se človek sreča v vsakdanjem življenju na vsak korak. Knjiga ni torej nikak učenik, niti ni znanstvena razprava temveč poljudno in predvsem zanimivo napisana knjiga ki naj bi biologijo in probleme vsakdanjega življenja približala povprečnemu človeku. Sicer pa nam značaj knjige pokaže deloma že vsebina.

V prvem delu z naslovom «Življenje, Smrt, Nesmrtnost» razlaga avtor osnovne pojme in govori o življenju, nega blistvu, o celicah, o prasnici, koži, zlezah. To je nekaj uvodni del, ki daje bralcu odgovor na nekakšna splošna vprašanja biologije. Drugi del knjige je posvečen telesnim organom in njihovim funkcijam. Razumljivo je, da je tudi ta del razdeljen na vrsto poglavij, ki si sledijo v nekim sistematičnem zaporedju. Pisatelj razpravlja o okostju, gibalnih organih, o prebavilih, Po-

(Nadaljevanje na 8. strani)

Narodna in študijska knjižnica v Trstu

(Seznam najvažnejših novih knjig za mesec november)

Bernetič, Marija: Za zaščito pravic slovenske etnične manjšine v deželah Furlanija-Juljska krajina, Trst, Delo 1963.

Andrič, Ivo: Znamenja. Lj., DZS, 1963.

Andrič, Ivo: Otroci. Lj., DZS, 1963.

Andrič, Ivo: Poti, obrabi, pokrajine. Lj., DZS, 1963.

Prešeren, France: Poems. London, John Calder 1963.

Poniž, Rajko: Uporabne naloge. Lj., DZS, 1963.

Modic, Ivan: Ekonomika t. d. n. str. 1. Lj., DZS, 1963.

Minatti, Ivan: Nekoga moraš imeti rad. Lj., DZS, 1963.

Mencinger, Janez: Zbrano delo III. Lj., DZS, 1963.

Lavrič, Edvard: Debatne okrajšave slovenske stenografije. Lj., DZS, 1963.

Geografski vestnik XXXIII. 1961. Lj., Geografsko društvo Slovenije 1961.

Zgodovinski časopis. Letnik XII. 1962. Lj., Zgodovinsko društvo za Slovenijo 1962.

Zgodovinski časopis. Letnik XIV. 1960. Lj., Zgod. dr. za Slov. 1960.

Kos, Franc: Gradivo za zgodovino Slovencev v srednjem veku. Peška knjiga. Lj., Leonova družba 1963.

Riječka revija. Godina XII. 1963. Riječka, 1963.

Fabrizio, Nedjeljko: Adora talije — Teater Draga Gervaisa. Riječka, 1963.

Zič, Ivo-Klađić: More, kamik i srce. Riječka, 1963.

Habe, Hans: Ce jih tisoč pade. Maribor, Zal. Obz. 1963.

Cronin, A. J.: Citadela. Maribor, Zal. obz. 1963.

Onič, France: Iz vrtov ljubezni. Maribor, Založba Obz. 1963.

Kruić, Paul: Moški hormon. Maribor, Zal. Obz. 1963.

Kermavner, Dušan: Začetki slovenske socialne demokracije. Lj., C. Z. 1963.

Andrejev, Leonid: Povest o sedmih obseščih. Lj., C. Z. 1963.

Sega, Milan: Deček s piščalko. Lj., C. Z. 1963.

Cuzi, Josip: Počeci modernog radničkog pokreta u Hrvatskoj. 1880-1895. I. in II. knjiga. Zagreb, 1963.

Spain, Alberto: Autoritratto tristico. Milano, 1963.

Letopis Slovenske akademije znanosti in umetnosti. 73. knjiga. Lj., SAZU, 1963.

Koledarji Jurina i Frana za leto 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969.

Riječka — Zbornik. Zagreb, Matica Hrvatska 1963.

Kocbek, Edvard: Groza. Lj., Slovenska Matica 1963.

Moravec, Dušan: Vezni med slovensko in češko dramo. Lj., Slov. Mat. 1963.

Pogačnik, Jože: Stritarjev literarni nazor. Lj., Slov. Mat. 1963.

Cevc, Emiljan: Srednjeveška plastika na Slovenskem. Lj., Slov. Mat. 1963.

Melik, Anton: Slovenija I. Lj., Slov. Mat. 1963.

***

Narodna in študijska knjižnica prosti, če bi ji kdo lahko odstopil 4. številko 1962/63 revije «Jezik in slovnost» ter 8. številko I. 1962 časopisa «Matajura».

Nova pesniška zbirka

France Onič:

Iz vrtov ljubezni

Drobna knjižica z okusnimi platnicami in ne preveč okusnim ščitnim ovitkom, z naslovom «Iz vrtov ljubezni» (Založba Obzorja) prinaša najnovejšo pesniško zbirko Franceta Oniča: šestinajst pesmi, razvrščenih v tri cikle, z uvodno pesmijo, s sliko avtorja na platnicah in spremno besedo založbe. Simpatična pesniška zbirka našega pesnika starejše generacije, ki je objavil doslej tri pesniške zbirke «Darovanje» (leta 1924), po osvoboditvi (leta 1959) «Luči na obali» in sedaj «Iz vrtov ljubezni» in ki je tako vseskozi ostal zvest poeziji ter našel v njej smisel svoje notranje izpovedi in literarnega ustvarjanja.

Oničeva pesniška zbirka pomeni — tako predstavlja pesniška založba — korak naprej, korak zrelosti in poglobljenosti. Vsa knjiga je zrasla iz enotnega melanholičnega osnovnega občutja grenke, trpe osamelosti, ki pa se ne izgublja v tožbah o lastni nesreči, temveč z izredno plemenitim, humanim pogledom motri življenje okrog sebe in se poskuša po svoje veseliti. In ta napor je vreden pozornosti, ker kaže, da mora človek le dovolj odločno hoteti, pa odkrije tudi na najbolj črni podobi življenja vse polno svetlih mest. Edini pogoj je, da si sam ne zakriva pred njimi oči. Da

je Oničeva lirika zdaj zrelejša, priča že dejstvo, da je pesnik našel v tej svoji knjigi pot k razsežnejšim pesniškim platnom, njegove pesmi so že po zunanem obsegu daljše, bolj dodelane in do kraja izpete. Vajnejši od tega pa je seveda globlji, notranji občutek zrelosti — duhovne zlahtnosti. V tem smislu prijetno presenečajo vsi trije oddelki knjige.

Motivno se deli zbirka na tri dele: v prvem razdelku so ljubezenske pesmi, drugi cikel je posvečen pesnikovemu odnosu do nekaterih problemov današnjega časa. Tretji, najobsežnejši del pa je cikel z osebnim izpovedno tematiko, poln izredno zlahtnih in čustveno široko zajetih, skoraj himničnih izpovedi o lepoti življenja in zemlje.

V oblikovnem pogledu prevladujejo rimane pesmi, zvestoba ustaljeni formi, čeprav zna avtor zapeti tudi v smislu moderne lirike in je očitno, da spremlja sodobno lirsko ustvarjalnost. Tako najdemo klasične, ustajene pesniške forme in svobodne pesniški verz, pri čemer pa forma Oniču ne predstavlja poglavitnega smotra temveč je izraz nujno podrejen vsebini in pesniški izpovedi. Prav zato bodo te Oničeve pesmi, ki dajejo popolnoplejno in izrazitejšo pesniško podobo njih avtorja, pri srcu ljubiteljem poezije.

Ne glej me več, stara žena!

(Fantazija smrti ob freski «Mrvaški ples» iz Hrastovega)

Ne glej me več, stara in mrka žena, ti imaš prečudno vranje oči, tvoj smeh je raskav ko rezila, ne glej me več, stara in mrka žena, tvoj pogled me preveč skeli.

Vsak dan te gledam z mnogimi ogli, tam se s smehom uvele trave smejiš; ob tebi so trudni vsi moji koraki, in molk na nebu joče z oblaki, ko z glasom izgubljenega vetra kričiš.

Marsikdaj, mrka žena, oči mi zasute niso dale odsevom pomladnih ptic. Ali vroče sem ljubil noči prečute nad šumenjem voda, ki bile so krute, vsem mrtvim tišinam navzlic.

Ne glej me več mrka na vratih čakanja: Drug k drugemu gremo po trpki nasmeh, ko počasi odpiramo v težkih sanjah oči za vdana človeška priznanja nas vseh.

FRANCE ONIČ

DR. ARCH. D. JAGODIČ:

Naše mestno lice

Frazično razpoloženje se proti koncu vsakega leta polasta pomalem vseh ljudi. To je čas nakupovanja daril, zimskih opreme, toaletnih potrebščin za oglaševanje polnoči Silvestrova večera ali česar koli drugega si pač srce poželi (in si človek more kupiti). Trgovci se v tem času podvzajajo: izložbe so razsvetljene, opremljene in okrašene kot še nikoli, bleščajo svetlobo raznobarnih žaric se prepletajo kar čez ulice, od stavbe na nasprotni strani vabe za kuce so mnogostevilne in vedno bolj prefinjene. Naše mesto je v tem pogledu sicer še dokaj provincialno, v evropskih glavnih mestih je pa bliska in trušča kar precej. Lanskoletna praznična okrasitev Milana je bila tako veličastna (in tako draga), da je izzvala več mesečne vsedrjavne polemike o umestnosti take investicije. Letos so v Milanu precej skromnejši.

Decembrski čas je torej poseben čas za trgovce in za iznajdljivost izloženih dekorativnih stvari, njenemu stilu popolnoma tuji. Zlahtnost marmorne obloge na tem mestu daje isti učinek, ki bi ga imel pogled na revno oblečena človeka z eno samo hlačnico iz najboljše angleškega blaga.

Izdatke za drago oblogo bi lahko uporabili za navadno prepletkanje cele fasade stavbe, kar bi dalo celoti vse drugačen videz.

Napis nad trgovino bi bil prav tako učinkovit, z novo prepletkano stavbo bi ga okolica nedvomno pridobila, kontrast staro novo bi bil glede na novo stavbo, ki bo kmalu zgrajena na desni (kot vidimo na sliki), gotovo manjši.

Takih primerov je v Trstu na žalost precej.

Valeria Moriconi in Glauco Mauri v delu Bertolta Brechta «Edvard II Angleški». Igrala ga je «Skupina štiri» v režiji Franca Enriqueza v gledališču Valle v Rimu

ŠE ENA AFRIŠKA DRŽAVA JE POSTALA SAMOSTOJNA

ZANZIBAR - dežela bogastva in izobilja

Ta mala deželica ima zelo pisano zgodovino - Dišavnice, posebno nageljnovе žbice, so bile v Zanzibaru od nekaj vir bogastva

Dobrih 70 let je bil Zanzibar pod britanskim varstvom. A 10. decembra je postal neodvisna država. Prvič v zgodovini je zaplapolala nova zanzibarska zastava: rdeče polje, z zelenim krogom v sredini ter dvema zlatima nageljnoma žbicama, postavljenima na vzkriz. Do sedaj je bila sultanova zastava samo rdeče polje, ki je ostalo tudi v novi zastavi. Obe nageljni žbici pa sta simbol pridela dežele, ki ji daje največje dohodke, ki je vir njenega bogastva.

Potnik, ki prvič pride na ta otok, naravnost onemli sprčo nenavadne krasote, ki ga iznenađada obda. Zdi se kot bi prišel v čarobno deželo. Vse naokrog so pravnati gozdovi kokosovih palm, oranžincev, limonovcev in lahko kilometre daleč potuje po cesti med samimi nasadi nageljnove klinc

kov ali žbic in cimeta. Pa še drugih vrst najrazličnejših dišavnic ter kavovca. Prav zaradi je to čudovita dežela. Tu vse diši in čez mero rase ter obilno rodi. Pravi raj na zemlji.

Nekoč se je ta otok imenoval Unguja, kar pomeni po naše »Dežela izobilja«. In v resnici je na tem koščku zemlje narava nadvse radodarna. Za kar koli zrase, ter se potem spremeni v zlato. Zanzibar zalaga svetovno tržišče z več kot 80 odstotki nageljnove žbice. A kje so še vsi drugi sadeži, ki jih je na tem koščku zemlje v obilici? Banane, pomaranče, mandarine, kruhovec, limoni, ananas, dateljini in še vse polno drugih okusnih sadežev, za katere ni v nobenem evropskem jeziku ni imena.

Kokosovi orehi, veliki kot otroška glava, so zelo uporabni kot hrana in pijača. Seveda je teh orehov več vrst. Nekateri imajo mesnato jedro kopra. Iz kopre izdelujejo olje, margarino, moko, mleko, sveče in še marsikaj drugega. A iz soka, ki je poleg tega jedra v orehu pa delajo močno alkoholno pijačo. Iz vlaken kokosovih palm izdelujejo vreče in rogoznice. Kokosova palma rodi štirikrat na leto. Ali pa kapok. Iz sadežev tega čudnega drevesa izdelujejo tkanino, ki je zelo podobna bombažu. Pravzaprav ni nič slabša od bombaževine.

HAKA HARAKA HAINA HARAKA

To je zanzibarski pregovor in pomeni: »Kjer je naglica, ni zadovoljstva«.

Neki indijski trgovec je to pojasnjeval takole: »Predvsem je podnebeje, ki človeku ne dopušča, da bi karkoli počeljal v naglici. Tropsko podnebeje človeka naravnost sili, da dela počasi. Tu pa tam se mi dogaja, da se že po eni uri dela čutim zelo utrujenega. A kaj se hoče. Tako je pač! Vsak popoldan redno spim, in vendar komaj čakam nedelje, da se dobro odpočijem. To pomeni: ves dan prespati.«

Zanzibarci so povečini debelušni ljudje, prijetnega vedenja. Zanimivo je tudi to, da nikomur ne pride na misel, da bi zaklepal svoje stanovanje. Vsakdo more vsak hip vstopiti v hišo. Tudi tujec. Ne da bi trkal. Ob vstopu reče: »Hodi!«, kar pomeni »Zdravo!«. Zatem mu ponudijo kavo in pecivo ter sadje. In pri tem se pogovarjajo. To menda najraje počno. Po cele ure lahko klepetajo. Kaj radi se smejejo. Za vsako malenkost. Tam čas ni nobene vrednosti.

ZANZIBARSKI BAZAR

Nekoč je smel vsakdo sezidati hišo, kjer koli se mu je zdelo. Če je zmogel, seveda. In če je imel zemljišče. Nobenega gradbenega dovoljenja ni bilo treba. Zato pa so tudi ulice tega mesta pravcati labirinti. Vse so zveržene. Po njih je nemogoč kakršen koli promet. Domačini se mirno sprehajajo po sredi ulice in se še menijo ne za prometne predpise. So čisto podobne ozkim uličicam, ki so v čaršiji v Sarajevu.

Carigradu, Kalnu in podobnih vzhodnih mestih. Tu je moč videti najrazličnejše potujoče trgovce, ki barantajo z vsem mogočim blagom. Tu je moč videti vsake vrste ljudi in slišati vse azijske jezike. Hrup in pestrost. V teh ozkih uličicah ni videti blagostanja, ki je sicer očitna izven njih. Vse vrste duhov se mešajo. Umazani in trohnebi je še največ. In revščine.

Tu so razbarji, ki sede na podu svojih zakajenih delavnic in z različnim orodjem oblikujejo zaplestence, ogrlice, prstane, uhane in še druge vrste nakita. Tu so tudi kovarji, mizarji in podobni rokodelci. Zenski je le malo videti. Zenske žive največ zaprte v haremih. Samo Indijci hodijo prosto in odkritje obraza po mestu. Nekateri izmed njih so prave lepoticke.

No, sedaj po razglasitvi neodvisnosti bo morda tudi njih ženam posvetilo sonce svobode. Saj tudi one terjajo sedaj svoje pravice in zahtevajo volilno pravico.

ZGODOVINO ZANZIBARA SO PISALI VETROVI

Od decembra do februarja božajo te otoke »kakazi«, severni ali severovzhodni monsun. Tisočletja je že, ko so Arabci, Perzijci in Indijci izkoriščali te vetrove za to, da so se ustavljali na Zanzibaru in tam trgovali. Veter »kakazi« je pogajal njih ladjadne polne blaga proti vzhodu, medtem ko jih je pozneje veter »ekusi« gnal proti severu.

Zanzibar je pravzaprav glavno tržišče slonove kosti iz vzhodne Afrike. Tu se steka slonovina iz daljnega Konga, iz Rodezije in iz še bolj oddaljenih dežel. Prav v Zanzibaru so pravi umetniki za oblikovanje in čiščenje slonove kosti, ki jo tako predelano potem izvažajo v razne evropske države, v Indijo, Ameriko in še drugam. Iz kontinentalne Afrike dovažajo v Zanzibar tudi velike množine kosti nosorogov, ki jo potem prodelano pošiljajo na Kitajsko in v Honkong.

Morda je prav v tem skrivnost, da je bila preteklost Zanzibara tako burna. Ker leži prav ob veliki morski poti z Vzhoda na Zahod, je bil kaj primeren za bazo, kjer so se ustavljali vsi pomorščaki, raz

iskovalci, osvajačji in kolonizatorji z vseh obal Indijskega oceana.

Dva otoka sta, ki sestavljata sedanjo neodvisno državo Zanzibar: Pemba in Zanzibar.

Ime Zanzibar razločno razlagajo. Najbrž so še najbolj zadeli tisti, ki trdijo, da izvirajo iz perzijskih besed zangh in bar, kar pomeni črnc in obala, torej Obala črncev.

Kdo so bili prvi gospodarji v tej deželi? Najbolj verjetno bo obveljalo mnenje, da so bili v najstarejših časih Arabci, ki so bodisi kot trgovci ali pomorščaki polagoma postali zavojevalci vzhodnoafriške obale in otokov. Notranji boji v Arabiji in Siriji so konec VII. stoletja prisilili dva viadardarja arabske države Oman, da sta se zatekla v deželo Zindj, kjer sta ustanovila novo državo. In vse do leta 1861. ko se je Zanzibar končno popolnoma odcepil od sultanata Oman, sta bili ob državici povezani.

Kitajci so že od nekaj prihajali s svojimi ladjami do Zanzibara. Imenujejo ga Tsong-Pa. Se so ohranili kitajski opisi dežel in njih prebivalcev, proizvodnje ter trgovine s slonovino, z zlatom in še sužnji med Zanzibarom in deželo Ta-Si (Arabijo). Sužnje so dobivali tako, da so črnke otroke privajali s sladkarijami in so jih potem polovili.

Precej dolgo dobo so v teh deželah gospodovali Portugalci. O njih se ve, da so najbolj surovi in konservativni kolonizatorji. Kaj imajo v svoji posesti še dandanes ogromne komplekse v Afriki.

ZANZIBAR POSTANE BRITANSKI PROTEKTORAT

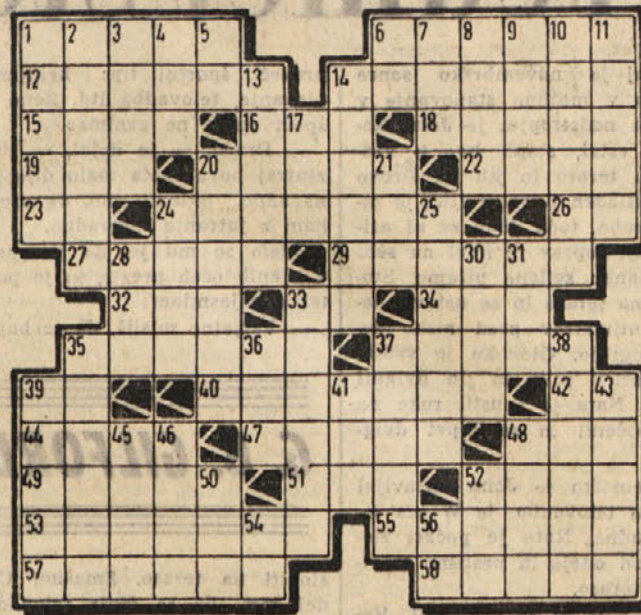
Leta 1831. je sultan Sajed Said sklenil z Združenimi državami Amerike prijateljsko in trgovinsko pogodbo. Deset let pozneje so enako pogodbo podpisali s sultanom Angleži in kmalu za njimi tudi Francozi. Leta 1890. pa je vnuks sultana Sajeda Salda zaprosil Veliko Britanijo, da je sprejela protektorat nad Zanzibarom.

Nova neodvisna država Zanzibar šteje okoli 307.000 prebivalcev, od katerih je večina Arabcev, nekaj manj pa Indijcev.

RESITEV PREJŠNJE KRIZANKE

VODORAVNO: 1. Triglav; 8. tiska; 13. radiator; 15. inlet; 16. ogon; 17. elipsa; 19. me; 20. tul; 21. piknik; 22. rin; 23. IS; 24. voz; 25. go; 26. saje; 27. latinec; 30. deva; 31. atomistika; 34. smer; 36. tintnik; 38. mrz; 39. S(mon) G(regorič); 41. rja; 42. Zr; 43. aer; 44. Tirana; 46. mit; 47. km; 48. Ernani; 49. Rudi; 50. Aalto; 52. MacMahon; 54. ocean; 55. maskara.

KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. orodje za kopanje; 6. grški bog umetnosti; 12. znameniti francoski impresionistični slikar (Auguste); 14. tunizijski premier (Habib); 15. podolgovat krožnik; 16. ime makedonskega pesnika Sopova; 18. vodilni angleški dnevniki; 19. zvesta domača žival; 20. del posteljnine; 22. žensko ime; 23. plokovna mera; 24. polžasto zaviata črta; 26. predlog; 27. dragocena kovina; 28. nagnjenost, poševnost; 32. nekateri; 33. avtomobilska oznaka Karlovca; 34. nekdanji ruski vladarski naslov; 35. konjsko obuvajo; 37. moško ime; 39. kemični znak za kripton; 40. robnica; 42. kratka mednarodno humanitarne organizacije; 44. neodločen izid šahovske partije; 47. ječa, zapor; 48. domače govedo; 49. pravoslovje; 51. zmikav; 52. stanovanjski prostor; 53. sodbni italijanski pisatelj (Se-prez); 55. znameniti rimski pesnik; 57. najvišja gora v Turčiji; 58. prazna vera.

menjo potrdilo; 3. drobiž v Indiji in Pakistanu; 4. tonovski način; 5. Ludolfovo število; 6. kemični znak za zlato; 7. namizno pregrinjalo; 8. umaknitev; 9. glavno mesto Peruja; 10. Webrova opera; 11. park; 13. radijski aparat; 14. reka na meji med Crno goro in Albanijo; 17. gora v vzhodni Srbiji; 20. nauk o svetlobi; 21. krilo ruske konjenice; 24. francoska romantična pisateljica; 25. naglas; 28. ime skladatelja Delibesa; 30. ozka in tanka deska; 31. makedonsko kolo; 33. glasbeni interval; 35. sodnik v starem Rimu; 36. žensko ime; 37. naselje z več tisoč prebivalci; 38. kovanci; 39. kozmetično mazilo; 41. Zevsova mati v grški mitologiji; 43. listje, ki ga postijamo živini; 45. ime slovenske pisateljice Mihelčeve; 46. grški bajeslovni letelec; 48. najbolj razširjena tekočina; 50. ime ameriške filmske zvezde Gardner; 52. mlečni izdelek; 54. začetnici avtorja »Visoke kronike«; 56. začetnici prvega slovenskega pesnika.

NAVPIČNO: 1. star industrijski kraj na Gorenjskem; 2. pis-

DESET LET TABORNIŠKE ORGANIZACIJE NA TRŽAŠKEM

Nočna doživetja in igre

Danes ima taborniška organizacija rod »Modre vala« svoj občni zbor, in sicer jubilejni občni zbor ob desetletnici obstoja prve taborniške družine. Leta 1953, in sicer 19. decembra, je bila ustanovljena družina »Belih galebov« v Dijaškem domu. Po ustanovitvi druge družine, to je družine »Jadranskih delčinov« sta se družini združili v rod »Modre vala«. Taborniška organizacija je doprinesla pomembno delež k vzgoji slovenske mladine na Tržaškem in na Gorškem. Zato ji moramo ob njeni desetletnici želeči še novih vzponov in uspehov.

Lahko bi dejali, da so vse nočne igre, igre spretnosti in potrpežljivosti pri katerih je treba uporabiti vse znanje stezoslodec.

Na letošnjem taborjenju smo posvetili mnogo pozornosti prav t. gram, kot so: lov na lisico, napad na tabor, napad na svečo, podiranje šotorov... Kdor se jih je že udeležil, bo moral priznati, da so te igre zelo privlačne, večkrat pa tudi zelo težavne. Meni je ostala v spominu posebno ena nočna akcija: podiranje šotorov!

Z bratom Lisjačkom sva se domenila, da bova zvečer podirala šotore v našem taboru. Sestavila sva pravi bojni načrt: točen čas odhoda iz šotora, kraj kjer se bova dobila, šotor, ki ga bova podirala najino žrtve.

Takoj po večerji sva se spravila spat: spiva nameraj skupaj. Toda nista zaspala! Čeprav nisem videl v bratovo dušo, sem vedel, da v tistem trenutku misli isto kot jaz. Miselnost sva ponavljala bojni načrt in se nemirno obračala po pogradu....

Toda s časom me je začel prijemati spanec. Zato sem potihoma dejal bratu Lisjačku: »Greva?« Ni mi odgovoril, a vendar sem poznal njegov odgovor. Nestišno se je zavaljal na postelji, se približal vходу in pogledal ven. Ko se je dobrodu prepiral o položaju, mi je pomignil z glavo in se premaknil proti zadnji strani šotora, kjer je privzdignil zadnjo stranico ter nestišno zadel v temo: izginil je.

Čez četrte ure sem se odpravil za njim. Prižni, da so se mi noge tresle; toda iz bojazni, ampak od notranjega nemira, kajti tista akcija je bila prava, potem ko sem dobil svoje novo taborniško ime. »Ali mi uspe?« Morala Nemirno sem privzdignil platno, se poukel na zrak in tiho čepel ter čakal za šotorom.

Bila je krasna noč. Luna je bila visoko na nebu in zvezde so bile tako številne, da bi moral še misliti, če bi prečkala tabor.

Legel sem na trebuh in previdno pokukal ob spodnji šotori na tabor. Zagledal sem stražo. Ojoj! Pravkar je šla mimo mojega šotora. Res čudno, da me ni slišal! Hitro sem potegnili glavo nazaj. Tedaj se je stražar obrnil in šel na drugo stran tabora. Ugoana prilika; ali sedaj, ali nikoli! Po vseh štirih sem se tiho splozil dalje proti kritji gmov in dreves. Čez nekoliko časa sem že bil na dogovorjenem mestu, kjer me je čakal brat Lisjaček. Pozdravila sva se s pogledi in se začela nato skoraj nestišno pogovarjati: »Kako je?« »Vse v redu!«

»Ali se je moj brat Mladi orol tresel, ko je šla straža mimo njega?« »Da, sem priznal. »Zaj tudis Veselja me je bratova odkritostnost.« »Čas je, da začnemo,« sem dejal po tistem premoru.

količke. Zopet se je približala straža. Hitro sva se morala skriti za šotor. Ko se je straža oddaljila, sva mrljivo nadaljevala z delom. Straža ni še nič zaslišala; hitro sva popustila še zadnje vrvice, istočasno izpodmaknila opornika, šotor se je nevarno zamajal in še se je zrušil na tla. Z naj-

večjo hitrostjo sva z bratom Lisjačkom izginila v noč, vesela svojega prevega uspeha.

Naslednji dan pa sva se iz srca smejala etrem gracijam, ki so se razburjale nad usodo, ki je ponoči doletela njihova šotor in njih same.

MIRKO SKIBIN - Mladi orol

Osredje tabora: jambor, okoli njega zastavice družin. Tudi okolica mora biti v redu. Stopnice je treba nasuti, da ne bo ob dežju blata. Tudi delo je na taborjenju prijetno.

Veljaven od 22. do 28. decembra

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Srečno življenje bo pod mešanim vplivom zvezd in nekateri dogodki ne bodo popolnoma v skladu z vašimi mislimi in željami. Vendar bodo zunanji vplivi rešili položaj zlasti med mladimi zaročenci. V družbenem življenju boste najbrž uresničili neki načrt.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Izkoristite ta teden in ustvarite okoli sebe pristrno in simpatično ozračje. Osebi drugega spola boste v veliko moralno oporo in boste imeli od tega precej zadoščenja. Čas je ugoden za rešitev sporov. Ko boste kupovali darila, ne pozabite najdražjih prijateljev.

DVOJČKA (od 21. 5. do 20. 6.) Ta teden boste preživljali precej napet položaj. Glejte, da ne izgubite nadzorstva nad seboj in iščite izhoda iz vseh čustvenih zagat, ki vas spravljajo v slabo voljo. Zaradi novih prijateljev ne smete pozabiti starih. Na delu boste uživali podporo prijateljev.

RAK (od 21. 6. do 20. 7.) Ne bodite preobčutljivi! V odnosih do ljubljene ljudi bodite zelo obzirni, sicer utegnete nastati prepri. Družinski položaj je precej zapleten. V družbenem življenju se boste morali za nekaj oddoliti. Izkoristite ugodno priliko

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Čaka vas zelo sijajen teden, ki je ugoden tudi za zaljublence. Prav gotovo boste navezali pristrne stike, polne razumevanja z ljubljeno osebo. V družbenem življenju se ne smete preveč riniti v ospredje, kajti v tem primeru boste vzbudili ljubosumnje in nevoljnost.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Ta teden boste nekoliko neravnolični in zmedeni, kljub temu pa boste preživeli vedre trenutke z ljubljeno osebo. V družini boste morali pojasniti neke nesporazume. Morda bo tudi nekdo potreboval vaše moralne in gmojne podpore.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Življenje bo ta teden precej razgibano, kajti zaradi čustvenih zadev boste precej časa bedeli. Sedaj je tudi čas, da vzdržujete tesne in zlate družabne stike. Tako odpo-vejite se prijateljem, ki niso primerni za vas. Srečna dneva četrti in petek.

SKORPIJON (od 24. 10. do 23. 11.) Ljubezniški odnosi pojdejo kot po maslu, saj se bo ljubzen še bolj poglobila in utrdila. Teden bo tudi dosti zaroč in porok. Srečni so boste z mnogimi ljudmi, ki bodo prinesli marsikaj novega v vaše, nekam pusto življenje.

STRELEC (od 22. 11. do 21. 12.) Ta teden boste nekam nemirni in prenapet. Hotel boste tudi prevladati nad vsenim, kar pa ne bo po volji ljubljene osebam. Proti koncu tedna se bo življenje v družini uravnalo. Na delu ne bodite nestrični in živčni.

KOZOROG (od 22. 12. do 20. 1.) Premagujte se in skušajte pojasniti nesporazume, sproti, kakor nastajajo. Če tega ne boste storili, bodo vaši ljubezniški odnosi šli po zlu. Nekateri ljudje bodo ta teden odkrili lepa ljubezenska čustva, ki jih bo treba gojiti.

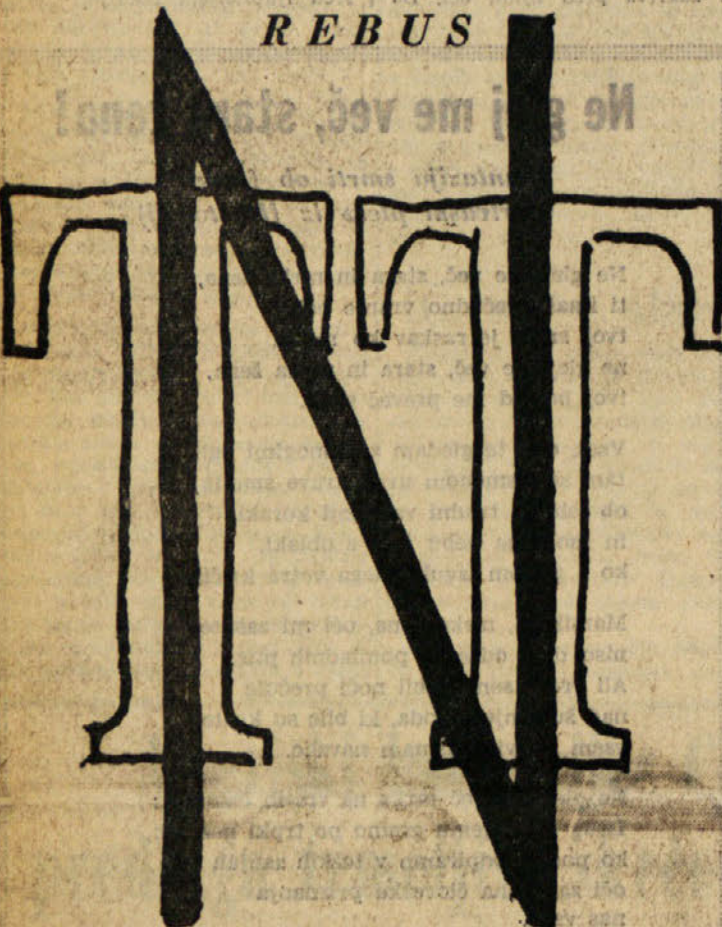

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Ta teden je zelo varen za vse tiste, ki ne nimajo urejenega čustvenega življenja. Spoznava oseba vam je zelo zvesta. Srečanje s prijatelji vam bo dalo obilo zadoščenja. Ne varčujte z denarjem, če hočete te dni olepšati stanovanje.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Ne kvarite ljubezniških odnosov z bolno domišljijo in nepotrebnimi ljubosumnjem. Ljubljena oseba vam je zelo zvesta. Srečanje s prijatelji vam bo dalo obilo zadoščenja. Ne varčujte z denarjem, če hočete te dni olepšati stanovanje.

REBUS

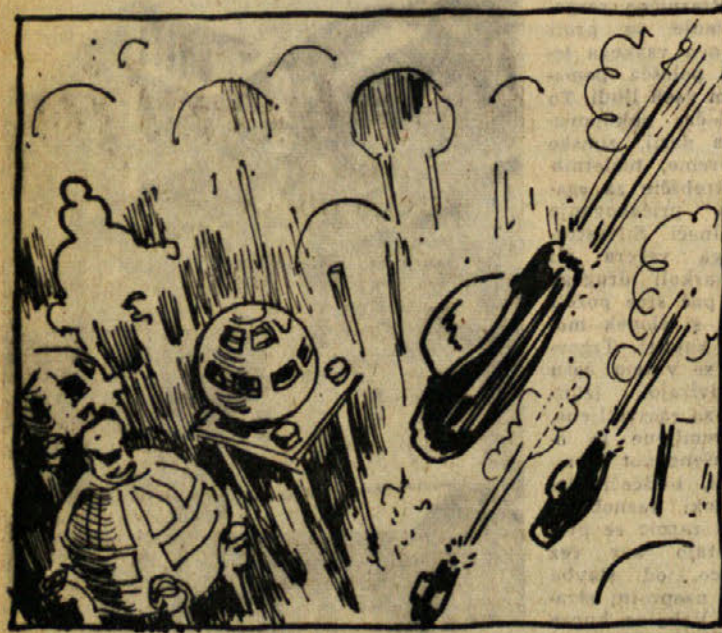

Rešitev iz prejšnje številke: REPRIZA

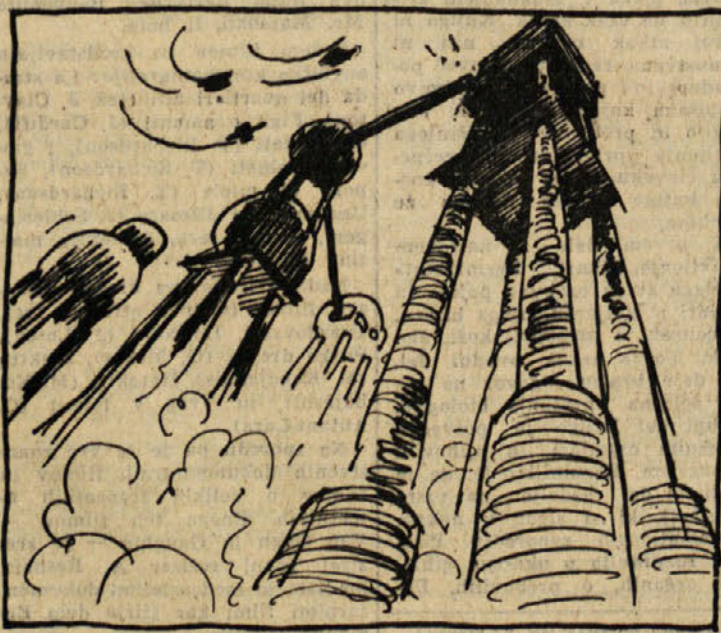
RIŠE Vlado Pirnat

Aleš in Peter v vesolju

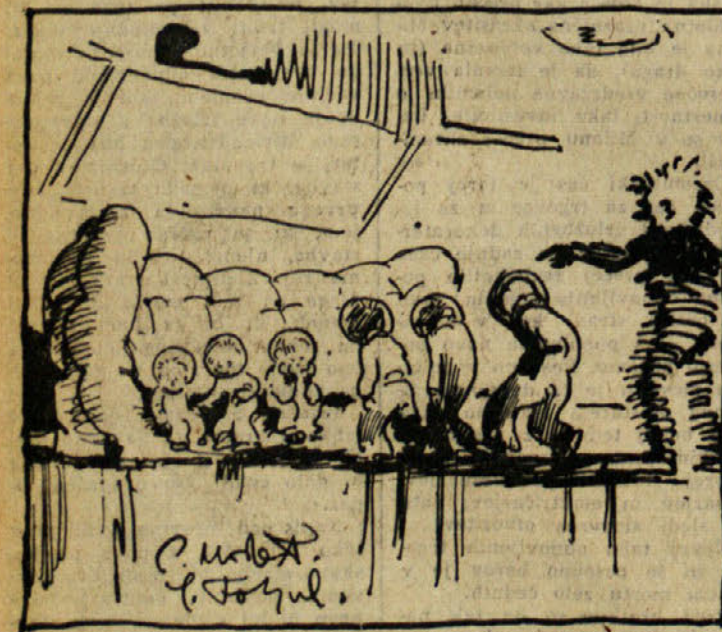
PIŠE Jože Jesih

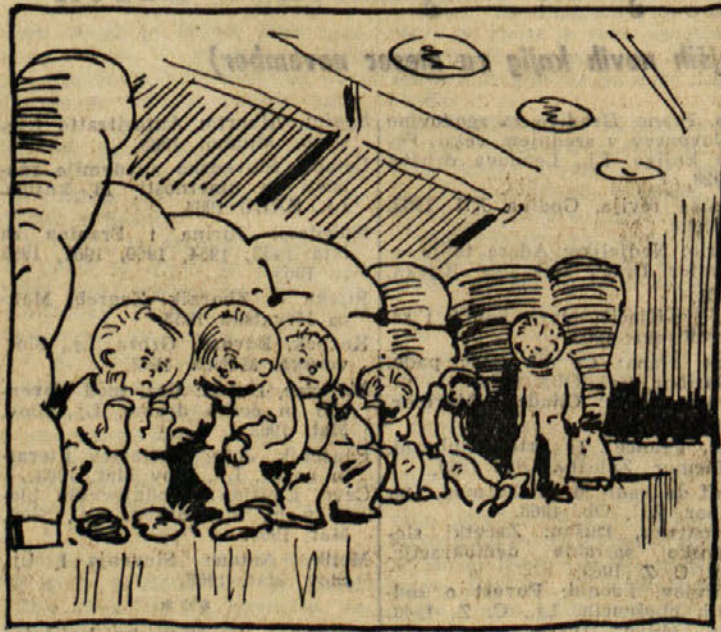
Vrata so se odprla, dečki pa so vsi hkrati planili. Skrivnostni žarki so jih takoj pri izhodu dvignili in posadili v vozila, ki so jih odpeljala proti glavnemu mestu Argosa. Zagledali so ogromne stebre, na vrhu katerih so se razprostirale ogromne kupole.

»To so prebivališča Argošanonov!« je dejal Over. Peter je začuden kimal z glavo. »Res ne morem razumeti, zakaj imajo stanovanja tako visoko!« »To pa iz dveh razlogov,« je pojasnil Over. »Prvič, ker na tleh prevelika vročina in drugič, ker pride večkrat do erupcije planetnega plina!«

Vozila so se ustavila pred največjo kvadratasto prozorno palajo, ki je stala na štirih stebrih. Ujetnike so odvedli v notranjost. Ustavili so se pred velikim naslanjačem. »Tu vam bomo vzeli mozgane!« je dejal poveljnik njihove straže.

Vsi so posedli v naslanjač. »Zelene srajce« in naši junaki se niso več sovražno gledali, pač pa so se žalostno poslavljali od življenja. Od nekod so prišli roboti z velikimi noži v rokah. Nihče od obsojencev ni več mislil na beg.

Vz naših krajev

T E D E N

Čeprav se mestnega življenja že polšača predpraznično razpoloženje, je bila politična uprava in gospodarska dejavnost, pa tudi kulturna, v tem tednu prav živahna. Tako so predstavniki štirih strank levega centra v sredo podpisali politični sporazum o ustanovitvi levega centra v naši pokrajini. Ta sporazum bo osnova za sestavo konkretnih upravnih sporazumov, o katerih pa še razpravljajo, in za katere se predvideva, da bodo konkretni razpisi morda že v tem tednu.

Medtem se delo v občinskem in pokrajinskem svetu odvija naprej po starih kolesech, vendar ne brez znakov, ki kažejo novo elevacijsko orieniacijo, vsaj kadar gre za glasovanje. Na svoji ponedeljkovi seji je tržaški občinski svet sprejel važen sklep o ureditvi zavarovanja občinskih uslužbencev. S to ureditvijo bodo uslužbenci občinske uprave s polno pokojnino prejeli 90 odstotkov zadnje plače. Svetovalci so odobrili tudi predlog za ustanovitev občinske mladinske konzulte. Na petkovi seji pa so svetovalci izglasovali predlog odbora za uravnoteženje proračunov podjetja Aeca za leto 1962 in 1963, ki izkazuje skupno skoraj 2 milijard in pol primanjkljaja. Način, kako hoče občinska uprava rešiti to kočljivo vprašanje, je naletel na ostre kritike opozicije, saj hočejo uravnoteženje doseči na škodo obnove naprav in amortizacije. V torek pa se je sestal tudi občinski odbor, v okviru katerega je odbornik za osebe podal poročilo o delovanju personalnega oddelka. V svojem poročilu je odbornik med drugim povedal, da ima tržaška občina v celoti nameščenih 2891 osebo, od katerih jih je 2436 v staležu, ostalih 555 pa izven staleža.

V torek se je končno sestal tudi pokrajinski svet, ki je med drugim sprejel sklep za ustanovitve višjega zavoda za telesno vzgojo. Na vprašanje svetovalca Gombača (KPI), je pokrajinski predsednik tudi javno obsodil protislovenske izpade (mazanje napisnih plošč na slovenskih solah) in zagotovil, da bo o tem posredoval pri pristojnih organih.

Od ostalih občinskih svetov se je sestal samo dolinski, ki je odobril vrsto sklepov upravnega značaja, seja repentnorskega sveta pa je bila odložena zaradi premalega števila prisotnih svetovalcev.

Tudi gospodarska problematika je bila živahna. Podatki o pristaniskem prometu za november, ki jih je objavila trgovinska zbornica, kažejo, da se je promet v novembru sicer nekoliko izboljšal v primerjavi s prejšnjim mesecem in s istim mesecem preteklega leta, da pa je celotni promet v prvih 11 mesecih letošnjega leta še daleč pod lanko ravno in da bo promet pristanišča do konca leta s težavo dosegel 5 milijonov ton. Poslabšala se je tudi struktura prometa.

Tržaška trgovinska zbornica je — kot pravi poročilo o sestanku izvršnega odbora — sprejela razne pobude gospodarskega značaja, med katere se uvršča tudi sestanek predstavnikov trgovinskih zbornic Ljubljane in Trsta, ki naj bi bil januarja v Trstu. Kot že v prejšnjih tednih, se je tudi v tem sestanku pokrajinski odbor za cene, ki je tokrat dodal nove cene nafte za ogrevalne naprave, ki so seveda višje od prejšnjih. Izbrpno je odbor razpravljal tudi o cenah in načinu prodaje zmrznjenega mesa, ki bo v kratkem prišel na tržaški trg. V ponedeljek je v znak protesta okrog 400 tržaških meštanov zaprlo svoje poslovalnice na strogo sindikalnem področju pa je bila v sredo uspešna stavka tekstilnih delavcev, v četrtek stavka baranih uslužbencev, preklicani sta bili stavki železničarjev in postarjev, medtem ko je bil spor pri Aecatu urejen z začasnim sporazumom.

Tudi naše kulturno življenje je bilo razmeroma bogato, pa čeprav je imelo v tem tednu bolj komorni značaj. Glasbene Matica je priredila v Gregorčičevi dvorani lepo uspel koncert mlade diplomirane pianistke Tatjane Uršičeve, Planinsko društvo je priredilo izredno zanimivo predavanje znanega slovenskega planinca Antea Mahkote o slovenski odpravi na Kavkaz, znani skladatelj in dirigent Rado Simoniti je

v Dijaškem domu in v društvu demokratičnih srednješolcev govoril o partizanski pesmi, fotoreporter Mario Magajna, je v okviru Slovenskega kluba prikazal svoje krasne barvne diapozitive s potovanja po Turčiji, in italijanskemu Krozku za umetnost in kulturo pa je govoril o italijanskih opernih u-prizoritvah v Ljubljani dr. Dragotin Cvetko.

Krščanska demokracija gorške pokrajine je imela prejšnjega nedeljo 18. pokrajinski kongres, na katerem so izvolili novi odbor; sestavlja ga 10 zastopnikov leve in 10 zastopnikov desne struje.

Pokrajinski tajnik Gino Ciociani je v svojem obsežnem govoru, dejal, da se morajo pravice Slovencev spoštovati po demokratičnih in katoliških načelih, zelo pohvalno pa se je izrazil tudi o stikih z Jugoslavijo, posebno z Novo Gorico, ki presegajo gospodarski in kulturni okvir. Kongres je potrdil tudi odv. Stilič, predstavnik Slovenske demokratične zveze.

Komunistični poslanci naše dežele so skupno s svojimi kolegi v parlamentarni komisiji za javno vzgojo poslali ministru pismo zahtevo, da se v skladu z zakonom o solah s slovenskim učnim jezikom ustanovi v Trstu in v Gorici tehnično-profesionalna inštituta, katere bodo lahko obiskovali dijaki, ki ne bodo opirali za pouk latinščine. Nadalje zahtevalo izvedbo člena tega zakona, ki govori o številu stalnih učnih mest, kakor tudi imenovanja šolskih nadzornikov v obeh pokrajinah.

Občinski svet je imel v tem tednu dve seji. Na prvi so svetovalci ob prisotnosti ravneštve občinskih podjetij dr. Chentaročija in inž. Rigonača odobrili obračun občinskih podjetij za leto 1962, ki izkazuje nečaj nad 23 milijonov lir približno, na drugi v petek zvečer pa so odobrili pravilnik, ki ureja službo takstistov.

Na zadnji seji občinskega odbora pa so sklenili potrošiti 25 milijonov za ureditev in asfaltiranje občinske ceste v Grojni, ki se je poslužujejo predvsem števverjen in tudi izletniki, namenjeni v Brda in na Kalvarijo.

Člani konzorcijske vzhodno-fur-lanske vodovoda (Cafo) so imeli v četrtek občini zbor, na katerem so poenotili cene za dobavo vode v prihodnjem letu. Vsi člani bodo odslej plačevali vodo po 40 lir za kub. m. Ukrep ko koristil predvsem potrošnikom občin Sovodnje in Dobrodo, ki so plačevali vodo po 50 lir, nekoliko pa bo škodoval potrošnike ravninskih občin, kjer so doslej plačevali vodo po 35 lir.

Kar zadeva dejavnost slovenskih organizacij, naj predvsem omenimo razstavi slovenskih knjig v prostorih slovenskih društev v Standeržu in v Sovodnjah, predavanje Marija Magajne v klubu Simon Gregorčič v Gorici o potovanju v Turčijo ter sinočnje predavanje o slovenski odpravi na Kavkaz, ki ga je priredilo Slovensko planinsko društvo.

Slovo od dragega Jadrana

Nenadna smrt mladega Opence Jadrana dolence je globoko prenevala vse Opence in okolice, ki so ga dobro poznali in cenili. Izbrpno je odbor razpravljal tudi o cenah in načinu prodaje zmrznjenega mesa, ki bo v kratkem prišel na tržaški trg. V ponedeljek je v znak protesta okrog 400 tržaških meštanov zaprlo svoje poslovalnice na strogo sindikalnem področju pa je bila v sredo uspešna stavka tekstilnih delavcev, v četrtek stavka baranih uslužbencev, preklicani sta bili stavki železničarjev in postarjev, medtem ko je bil spor pri Aecatu urejen z začasnim sporazumom.

Za dolgo pred uro napovedane ga pogreba se je zbralo pred hišo žalosni veliko število sorodnikov, samo z Opčin, temveč tudi iz okoljskih vasi in iz Trsta. Ob 15. uri se je žalni sprevod začel pomikati proti župni cerkvi iz hiše, v kateri se je pokojni

Jadran rodil. Kot zadnji pozdrav mu je pred hišo moški pevski zbor zapel lepo slovensko pesem »Vij-gred, medtem ko je med nadaljnjim žalnim sprevodom godba iz Treb in Gradpe igrala žalostinke. Reči smemo, da so bili na tem pogrebu vsi Openci, posebno pa mladinci, ki so v žalnem sprevodu nosili veliko venec. Belo krsto so nosili prijatelji pokojnega Jadrana in ob njej je stopalo več mladenk z Opčin s cvetjem in priganimi svečami v rokah. Za krsto so šli od žalosni potrti mati, sorodniki in prijatelji ter množica pogrebcev, ki je preplavila vso cesto. Po cerkvenem obredu je žalni sprevod krenil na domače pokopališče.

Ob odprtem grobu se je od pokojnega Jadrana poslovil njegov bišič učitelj Milan Jereb, ki je orisal življenje vzornega učenca, dijakca, častnika trgovske mornarice, posebno pa poštenega, pridnega in zavednega mladega Slovence.

Zanimiva brošura o našem kmetijstvu

Pred kratkim je izšla brošura pod naslovom »L'agricoltura della Regione Friuli-Venezia Giulia«, v kateri avtor Bruno Natti analizira probleme kmetijstva na Tržaškem, Gorškem in v Videmski pokrajini v zvezi z ustanovitvijo avtonomne dežele Julijske krajine-Furlanije. Prof. Natti, ki poučuje na kmetijski strokovni šoli, opisuje značilnosti in možnosti kmetijstva ter nakazuje nekatere osnovne pogoje za sestavo organskega načrta. Avtor omenja tudi vprašanje mehanizacije in tržišča ter zakonodajno pristojnost bodoče deželne uprave glede kmetijstva.

ŠE ODLOKI O RAZLASTITIVAH ZEMLJIŠČ ZA INDUSTRIJSKO PRISTANIŠČE

POŠTENO NAJ PLAČAJO RAZLAŠČENA ZEMLJIŠČA!

Zakon določa, da se zemljišča plačajo po tržni ceni - Prizadeti naj vložijo priziv na sodišče - Važna pripomba dr. Carmela Palmera

V naši prejšnji nedeljski številki smo na tem mestu poročali, da so pred dnevi nekateri kmetje, ki imajo svoja zemljišča ob cesti med Domjom in Boljuncem, dobili dekrete o razlastitvah zemljišč za industrijsko pristanišče. Ta zemljišča (skupno 94.594 kv. m) spadajo pod katastrski občin Boljunc in Dolina. Medtem smo izvedeli, da so take dekrete o razlastitvah dobili tudi nekateri kmetje, ki imajo svoja zemljišča pod katastrsko občino Milje. V tem primeru gre za 94.885 kv. m njiv, vinogradov in travnikov ter nekaj gospodarskih poslopij in kmečkih hiš. Skupno gre torej za 144.479 kv. m razlaščenih zemljišč. V obeh primerih ponujajo prizadetim kmetom in lastnikom smešno nizke cene. S takim izkupičkom si nihče ne bi mogel kupiti drugega enakega zemljišča, če bi ga sploh mogel dobiti. Zaradi tega je popolnoma razumljivo nezadovoljstvo kmetov, ki so dvakrat prizadeti: razlastijo in odvzamejo jim zemljo, plačati pa jim jo hočejo po prenižki ceni.

Ne bomo ponovno poudarjali, da bi za razširitev industrijskega pristanišča lahko izkoristili druga področja, kjer bi bila manjša škoda. Ponovno pa moramo poudariti, da je treba prizadetim kmetom in lastnikom pošteno plačati po sedanjih tržnih cenah.

Dolinska občina namerava prodati nekaj srenjskega zemljišča (travniki) med Boljuncem in Domjom nekemu kmetu in je določila ceno 650 lir za kv. m. Na zadnji seji občinskega sveta dolinske občine, ki je bila v sredo, pa je župan Dušan Lovriha sporočil svetovalcem, da ga je dr. Carmelo Palermo, kasacijski svetnik, predsednik sekcije prizivnega porotnega sodišča in glavni komisar za jurska zemljišča, opozoril, da je cena 650 lir za tisto zemljišče prenižka. Pri tem moramo pripomniti, da je navedeno zemljišče na istem področju kakor zemljišča, ki so jih zdaj razlastili, celo bolj oddaljeno od mesta. Gre za zapuščen travnik, medtem ko so razlaščeni za industrijsko pristanišče večina vinogradi in njive. Za te pa ponujajo okrog 400 lir za kv. m. Če je dr. Palermo pripomnil,

došli znatno večjo vsoto. Po toči je zaman zvoniti, pravi naš stvar pregovor. Če je kdo tako bogat ali brezbržen, da ne zna ceniti svoje lastnine, jo lahko tudi podari ali proda za nekaj drobca, ni pa pošteno, da se druge v to nagovarja, še manj pošteno pa je, če nekdo prizadeta celo ustrahuje in mu prikrito grozi. Marsikaj smo te dni slišali o teh stvarih. Upamo, da bo razumel, kdor lahko razume, sicer si bo nakopal sovražstvo in prezir ne samo prizadetih.

Če kmetom jemljejo zemljo za razvoj industrije, naj jim jo tudi pošteno plačajo. Nihče ne sme na tak način kot do sedaj vsiljevati tako nizkih cen za odkup. Lastniki imajo popolno pravico, da se takemu načrnu kupčije upirajo in da uporabljajo zakonita sredstva v obrambo svojih interesov. Na to opozarjamo tudi vse tiste, ki bodo še prišli na vrsto. Takoj po sprejemu zadevnih dekretov, naj se posvetujejo pri svoji strokovni organizaciji, da jim potem ne bo žal.

PREČNIK

V zmiri je potovanje bolj neprijetno in zvezano s težavami; a mi moramo na delo v vsakem primeru, moški in ženske in skore iz vsake hiše. Kako naj sicer živimo? Kar nam da zemlja, je za ščepec. Zaslužek pa spusti se preden je v rokah.

Vseka vas naše občine je glede na prometne zveze na boljšem od naše vasi. Čeprav imamo v občini avto, ki redno kroži med Stivanom, Nabrežino in Sempolajem, skoraj Prečnik vasi v smeri Sempolaja je ob 9%. Za one, ki odhajajo na delo, je to prepozno. Na povratku z dela nas pripelje le do Sempolaja. Sicer so to znane reči. Tudi občina in avtobusno podjetje »La Carsica« sta o tem obveščena, saj smo že prošili podaljšanje proge do nas. Nismo dobili odgovora in mi pešamo z delovišč in drugih opravkov iz Sempolaja in zaradi tega spet v Sempolaj.

Pri nas je bil enomesečni večer ni tečaj za cvetličarstvo. Naše že

ne so se ga rade udeležile. Ne zaničamo, da gre lepašanje domov s primernim cvetjem in zelenjem sporedno z zboljšanjem in lepašanjem stavb ter ni noben še tako lep dom privlačen, če ga ne krasijo cvetice. A prav tako bi bil potreben pouk o gojenju cvetov v gospodarske namene. Če bi organizator tečaja iz Ul. Roma to razumeval in upošteval, bi bil učni program drugačen in bolj smotno ter bi se učne ure bolj izkoristile. Naj še povemo, da smo po tečaju pridili izlet v Miramar, Gradec in Barbanò, in sicer skupno s tečajniki iz Milje. Pri maši v Barbanò smo razen Miljčanov peli tudi mi slovenske pesmi, kar tem našim sopotnikom ni bilo preveč všeč.

SOVODNJE

Ze dolgo časa nam obljubljajo ureditev in asfaltiranje glavne ceste, ki povezuje Sovodnje preko Standerža, z Gorico. Do sedaj pa je ostalo vse po starim in le v polletnih mesecih je pokrajinska uprava poskrbela za protiprašno zmes kalcijevega klorida, s katero so poskrbeli, da se vsaj prah ni dvigal v sušnih mesecih. Vsekakor so nam pred kratkim obljubili, da bodo v prihodnjem letu začeli tudi s temeljitim popravilom ceste vse tja do Zagraja in bo potem naša cesta postala najkrajša in najprikladnejša cesta zveza med Gorico in Tržičem ter dalje proti Gradcu.

Ko bo to delo opravljeno, se bo promet skozi Sovodnje zelo dvignil in morda bo kaj koristilo ostalo tudi za gostilničarje. Ti se na to že pripravljajo in od štirih gostlin, ki so v vasi, so tri že delno preuredile in izboljšale svoje gostinske prostore, da lahko ustrezajo in postrežejo tudi zahtevnejšim gostem. Seveda bo promet odvisen tudi od tega, če bodo točili dobro vino in postregli z dobrim domačim prizgikom, kar je najboljša reklama za gostinske obrate.

OSMICE

Pri Burji v Dolini šte. 32 imajo odprto osmico, dokler jim ga ne bo zmanjkalo.

Tone Gombač »Tréve« v Lonjerju ima odprto osmico sedaj in za božične praznike.

VČERAJ V MILJAH

Nagrajeni vinogradniki iz miljske občine

Včeraj je bilo v Miljah svečano razdeljevanje nagrad vinogradnikom, ki so se s svojim vinskim pridelkom udeležili razstave domačih vin v Miljah ob priliki zadnjega miljskega karnevala. Nagradencem so dodelili diplome ter zlate, srebrne in bronaste kolajne.

Nagrajeni so bili: Vladimir Eller (prva nagrada za belo in 7. za črno), Anton Skerjanc (druga nagrada za belo in 3. za črno), Luigi Bortolín (3. za

belo in 2. za črno), Peter Krevatin (4. za belo in 5. za črno), Jostp Skerjanc (5. za belo in 1. za črno), Atilij Dodič (6. za belo), Mario Lenardon (7. za belo in 4. za črno) ter Natale Tremul (6. za črno).

Zlato kolajno sta torej dobila Vladimir Eller (za belo vino) in Josip Skerjanc za črno, za 2., 3. in 4. nagrade so podelili srebrne kolajne, za ostale pa bronaste.

Miljski župan Pacco čestita nagrajenemu vinogradniku Ellerju, ki je dobil 1. nagrado za najbolje belo vino

Josip Skerjanc je dobil 1. nagrado za črno vino

SLOVENSKA VAS TIK OB SINJEM JADRANU

Spomin na stare Barkovlje

Barkovljanski »baladurji« so služili za razne namene

Ko me pot zanese do Cjakov, me vedno nekaj povleče s Proseške ceste do tistih hiš, ki tvorijo cjakovsko naselje. Tam ne stoji samo zadnja barkovljanska »kuraz«, ampak tudi zadnji barkovljanski »baladurj« pri Fleku. Zdi se, da se bo vsakršna zrušila, tako je star in neozdravljivo bolan. Ko se od njega poslavljam, sem vedno zaskrbljen, če ga bom prihodnjič še našel pokonci. Taka slika obuja človeku lepe spomine, ko je stal na vsakem kolikaj velikkem barkovljanskem dvorišču vsaj en večji ali manjši »baladurj«.

Takih baladurjev je še obilica po našem Krasu in dosti jih je tudi po zgornji tržaški okolici, pri nas pa moremo govoriti še samo o zadnjem barkovljanskem »baladurju«.

Kakor mnoge druge barkovljanske hiše, je imela tudi naša rojstna hiša svoj precej velik »baladurj«, a pod baladurjem je stala tudi debela kamnita miza in sivočasno sta našla ob njej prostora še dva debela stola, od katerih je dal eden prostor ce-

sti, ko je po njej začel voziti še precej širok voz.

Na tak »baladurj« se je prišlo lahko po notranjih stopnicah a večinoma so te pripeljale na »baladurj« zunanje stopnice, nekatere kamnite, druge tudi lesene, s svojimi lesenim ali železnim ročajem.

Tak barkovljanski baladurj je služil več namenom. Srečna je bila tista perica, ki ji je razpolagala z baladurjem, ki ji je služil, da je na njem lahko razegnala oprano perilo, da se je v deževnem vremenu lahko posušilo. Kjer je bila kmetija, so na njem v jesenskem času viseli koruzni storži in snopi radiča, od katerega se je dobilo seme za prihodnje leto.

Tak »baladurj« je prišel večkrat prav tudi nam otrokom, da smo se na njegovem sicer ozkem ali še vedno zadostnem prostoru, lahko igrali, ko je zunaj bil dež.

Prišli so moderni časi in vsi barkovljanski »baladurji« so podlegli novim zahtevam, a z njimi je izginila tudi slikovitost.

Prav gotovo se ne bo navdušil, tudi najbolj moderen slikar, da bi prišel slikat današnje hiše, ki so bolj podobne škafliam kakor hišam.

Na takratnih baladurjih, ki so stali v nekaterih barkovljanskih predehlih drug pri drugem in so bili različno obarvani, so stala naše Marice in Vane, ki so razgrinjale povečini belo a tudi barvano perilo, da so nastale slike, ki so bile vredne kosčka platna. Naslonjena na »baladurj« je stala Marika in govorila proti drugemu »baladurju«, kjer je

stala Vana; o svojih težavah, ki v tistih časih res niso bile majhne.

Kaj ni bila slika za bogove, ko se je prikazala na baladurju Jucka v svoji lepi barkovljanski noši, preden je šla k maši? Na žalost se v Barkovljah take slike ne bodo nikdar več ponovile.

Kakor zaostalemu ptiču, naj veljajo Gregorčičeve besede tudi zadnjemu barkovljanskemu »baladurju« pri cjakovem Fleku: In ti si edini še tukaj ostal.

R. P.

Poleg »ZLATOROG PIVA« se prodaja v gostinlah tudi znani »LASKI GOLDING«

Zaloga za 1 teden v okolici, tel. 223102

Glavno zastopstvo: »AGROIND« - TRST, Via Valdirivo 36

PHILIPS

več vrednosti vašemu denarju

gospodinjstvi stroji-radio-IV

KNEZ VALTER NABREŽINA

Tel. 20-123 Za izvoz poseben popust

Tržaški dnevnik

Vremena včeraj: najvišja temperatura 5, najnižja 3,1, ob 19, uri 3,8

Letos zelo ugoden razvoj krajevnih trgovinskih izmenjav

Pomembna možnost uveljavljanja novih izdelkov na italijanskem in jugoslovanskem tržišču - Jugoslovanski aktivni saldo

Italijansko-jugoslovanska trgovina, ki bilanca je v letošnjem letu bistveno drugačna, kot je bila v preteklih letih, saj se je znatno okrepila jugoslovanski izvoz, in istovestno znižal italijanski izvoz, tako da je bilanca po daljšem razdobju postala aktivna za jugoslovansko stran. Podoben je tudi položaj trgovinske bilance obeh avtonomnih računov - tržaškega in goriskega, po katerih se razvija krajevni blagovni promet.

Ni možna točna kontrola do sedaj zaključenih kupcij, ker opravljajo to nadzorstvo na osnovi izdanih licenc, ki pa jih trgovci ne izkoriščajo takoj, ki jih prejmejo, temveč jih lahko zadržijo tudi doli časa, odnosno izkoriščajo v nekem razdobju licence, ki se jih prejeli že znatno prej. Vse dar pa na osnovi poluradnih predvidevanj ni nobenega dvoma, da se je krajevna trgovinska izmenjava tako v okviru tržaškega kot v okviru goriskega avtonomnega računa občutno zvišala, s čimer je bila ponovno dokazana življenjskost in pomembnost obeh krajevnih avtonomnih računov ne samo za obojne gospodarstvitve, temveč tudi v širšem vseslovenskem okviru.

V tej zvezi je pomembno dejstvo, da se ne krepili izmenjave po obeh avtonomnih računih, ampak kontingentirano blago, odnosno na blago, ki uživa določene carinske olajšave, temveč tudi na najrazličnejše vrste blaga, ki se lahko uvažajo in izvažajo brez licenc. To je toliko bolj pomembno, ker gre za najrazličnejše vrste blaga, ki jih je težko nadzorovati, zato pa tudi zaradi tega, da se je v letu 1963, ki je bil letošnjemu, znatno povečal izvoz avtonomnih računov ne samo za obojne gospodarstvitve, temveč tudi v širšem vseslovenskem okviru.

V tej zvezi je pomembno dejstvo, da se ne krepili izmenjave po obeh avtonomnih računih, ampak kontingentirano blago, odnosno na blago, ki uživa določene carinske olajšave, temveč tudi na najrazličnejše vrste blaga, ki se lahko uvažajo in izvažajo brez licenc. To je toliko bolj pomembno, ker gre za najrazličnejše vrste blaga, ki jih je težko nadzorovati, zato pa tudi zaradi tega, da se je v letu 1963, ki je bil letošnjemu, znatno povečal izvoz avtonomnih računov ne samo za obojne gospodarstvitve, temveč tudi v širšem vseslovenskem okviru.

Obstajajo torej ugodni pogoji za nadaljnji razvoj krajevnih trgovinskih izmenjav, do česar je objektivno že prišlo z uvedbo sejma Alpe-Adria na našemu jugu, ki je bil letošnjemu, znatno povečal izvoz avtonomnih računov ne samo za obojne gospodarstvitve, temveč tudi v širšem vseslovenskem okviru.

Tržaški poslovni krogi pa po ugotovitvi, da se je znatno povečal izvoz avtonomnih računov ne samo za obojne gospodarstvitve, temveč tudi v širšem vseslovenskem okviru.

Obdaritev otrok

Predsednik pokrajne dr. Deil- se pojde danes skupno z vsemi člani odbora na vladni komisariat.

PREISKOVALNI ORGANI TAVAJO V TEMI?

Brat umorjenega Pietrobona še vedno trdi, da je nedolžen

Policijska zaslusuje tudi vrsto oseb, ki so brata poznale in imele z njima kakršne koli stike

Giovanni Pietrobon, osumljeni morilec lastnega brata Giuseppea, je še vedno pripravljen, da se v poznih sinočnih urah je bil zelo verjetno zaprt na karabinjerski postaji v U. Berni, kjer je preiskovalni komisariat zaslusuje že od četrte popoldne.

Giovanni na vsak način ni priznal, da se ne spominja te ali druge okolice, da je poznal to ali ono, toda zanika, da bi u bil brata.

Zdi se, da preiskovalni organi tavajo v popolni megli. V tem trenutku se postavlja dve možnosti: ali je Giovanni sam lastno ročno zabil brata, ali pa morita biti oba pozna karabinjerja, ki sta jih zaslusuje, da ne izključuje možnosti, da je zločin zagrešila neka oseba, ki jo sedaj še nihče ne pozna.

Precej zanimanja je vzbudila v mestu vest, da je bil kapetan Morandini, funkcionar letnega oddelka kvesture, v hiši, kjer je prišlo do zločina, že v prvih polidanskih urah preteklega četrtega spremljal sta ga dva podastnika istega oddelka. Ta vest je točna, toda prizadejati je pojasniti, da je bil tistega dne pri Sv. Magdaleni, ker je obiskal v bolnišnici nekoga svojca. Zelo čudno pa je, da je vodilni funkcionar letnega oddelka bil tja v spremstvu dveh podastnikov. V nekaterih krogih so menili, da je morda letski oddelk zasledoval v omenjeni hiši nekoga tista avtomobilov. Toda tu di ta domneva sloni na zelo trhljnih nogah, saj je treba izključiti, da bi se višji funkcionar letnega oddelka osebno zanimal za skromnega tatica.

Avto v žensko

77-letna Giocanda Rossi vd. Legnani iz U. Cattedrale 12 je večer nekaj po 11. uri prečkala glavno cesto pred osrednjim ribarnico. V tem trenutku je prišel mimo s svojim avtom Silvano Desantis iz U. Campo Marzio 13, ki je bil priletno žensko podrl na tla. Pri padcu si je Rossijeva zlomila levo nogo ter se pobila po čelu. V bol-

Urnik trgovin za božične in noveletne praznike

Slovensko gospodarsko združenje sporoča, da bodo po veljavnem prefekturam odloku imele trgovine za božične in noveletne praznike naslednji urnik:

V TOREK, 24. DECEMBRA (na božično noč) lahko vse trgovine podaljšajo urnik do 21. ure. Trgovine, ki bodo odprte, lahko odprejo popoldne eno uro prej.

V SREDO, 25. DECEMBRA, na božični noč bodo zaprte vse trgovine, razen cvetličarn, ki bodo odprte od 8. do 13. ure, slaščičarne, ki bodo odprte od 8. do 21.30.

V ČETREK, 26. DECEMBRA, praznik sv. Stefana, bodo vse trgovine zaprte. Mlekarnice bodo odprte od 7. do 12. ure, pekarnice od 7.30 do 12. ure, cvetličarne od 8. do 13. ure, slaščičarne pa od 8. do 21.30.

V TOREK, 31. DECEMBRA, na Silvestrovo bodo trgovine podaljšale urnik do 21. ure.

V SREDO, 1. JANUARJA (Novo leto) bodo vse trgovine zaprte, razen cvetličarn, ki bodo odprte od 8. do 13. ure in slaščičarn od 8. do 21.30.

V PONEDELJEK, 8. JANUARJA (sv. Trije kralji) bo enak urnik kot za Novo leto.

Nov predsednik zdravniške zbornice

Primarij Piero Petronio je novi predsednik tržaške zdravniške zbornice. Za podpredsednika so ga izvolili dr. Antonia de Faventa.

Pokrajinski odbor za javno pomoč in dobrotlost je med drugim odobril 1.200.000 lir prispevka družinskih bolnišnic, ki so izvolili dr. Antonia de Faventa.

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

Obsojen in pogojno izpuščen šofer ki je povzročil Kultererjevo smrt

O poravnavi gmotne škode svojem pokojnega zdravnika bo razpravljalo civilno sodišče

Kazenski sodnik (predsednik Rossi, tožilec Ballarini, zastopnik zasebne stranke Morgera, obramba G. Wondrich in Shiba) so večer obsojili 30-letnega Sergia Remorja, ki je bil obtožen, da je nemarnostno ubil tržaškega kirurga dr. Leopolda Kultererja na 1. leto in 8 mesecev zapora, na 1 mesec pripora in 45.000 lir denarne kazni. Poleg tega so odvzeli obožencu voziško dovoljenje za 3 leta. O poravnavi gmotne in druge škode pokojnjemu svojem (vdovi in dvema otrokoma) bodo razpravljali pred pristojnim civilnim sodiščem. Vendar pa bo moral Remor plačati 150.000 lir za stroške zastopnika zasebne stranke. Pri vsem tem je imel Remor samo eno srečo: sodniki so sprejeli zahtevo njegovih zagovornikov ter so ukazali, da je bil izpuščen iz zaporu na časovno svobodo. Kot je znano, so Remorja aretirali skoraj mesec dni po nesreči, na podlagi novih očiteljskih izpovedi njegove soprotnice, 22-letne Margherite Portolana.

Naj pomembno na kratko pretelesilje nezgodo, pri kateri je Kulterer izgubil življenje. Remor se je peljal s dekletom z avtom «Vianone» avtom na trbiški cesti proti mestu. Na ovinku pri Padricah je verjetno zaradi velike brzine zavozil na levo stran ceste prav v trenutku, ko mu je prihajal naproti Kulterer z avtom «Fiat 600 Vignale». Tudi Kulterer je bil nekoliko pomaknjen proti sredinski cesti. Šoferja sta se verjetno zavedla, da je v zadnjem trenutku, da je trčenje neizbežno. Oba sta trčila drug drugega na desni strani. Zaradi silovitega udara se je vnel bencin v Kultererjevem avtu in nesrečni je zgorel v nepopolnih mukah.

Na večerjajo obravnavi je odv. Morgera ostro napadel obtožbeno ter ga prikazal kot ničvrednega. Trdil je, da se je mladenič opil ter se je dejstvo, da je bil v avtu skupaj z dekletom, je nujnost nesreče na dani. Odv. Morgera je prikazal v zelo slabi luči tudi Margherite Portolano. Njegova izjavanja je podprl tudi javni tožilec, ki je po-

Jutri otvoritev «božične razstave»

V ponedeljek, 23. t. m. ob 17. uri, bodo prisotnosti predstavniki mestnih oblasti v občinski umetniški galeriji na Trgu Unita odprli tradicionalno «Božično razstavo». Razstavljeno bo 64 del, med katerimi 6 kipov, naslednjih umetnikov:

Abrami, Antoni, Ariosi, Babu, Bortolanotto, Bertini, Bessi, Beuk, Bomben, Bon, Bressanuzzi, Bulfon, Cuccuppio, Caramori, Carney, Castelleghio, Cerne, Cernigoi, Chiacchi, Cioccolati, Coloni, Cossutta, Crovato, Renato Daneo, De Comelli, Dutz, Duren, Fagnani, Foglietti, Gombosi, Grassi, Guacchi, Langhi, Luciano, Maniaco, Massaria, Mattarelli, Meneghini, Moretti, Or-

Darovi in prispevki

V počastitev spomina pok. Mirka Kosmine darujeta Pino in Vera Penko 3.000 lir za Dijaško Matice.

Mali oglasi

POKRIVANJE PODOV in podi iz praštine, guma, linoleum od 500 lir dalje. Vse vrste preproge, plastične preproge za hodnike, vse vrste po zelo ugodnih cenah. Zagotovljena namestitve izkušenih delavcev. ITALPAST. Trst Trg Ospedale 6. tel 95-919

vičar Arcangelo Lillo in delavka Brigette Rothpeter, rojeni v Jolanda Bonifacio, uradnik Romano Ballo in babica Mariuluisa Bertoli, mizar Arrigo Ullian in gospodinja Milvia Sandrin.

LOTERIJA

BARI	69	15	62	49	5
CAGLIARI	75	86	82	61	5
FIRENZE	73	71	37	88	41
GENOVA	79	52	22	73	80
MILAN	9	30	26	40	41
NEAPELJ	3	68	16	61	23
PALERMO	32	54	39	81	56
RIM	60	68	29	47	25
TURIN	25	83	78	65	41
BENETKE	58	83	88	21	55

ENALOTTO

2 2 2 2 X 1 X X 1 X 2 2
KVOTE: 12 - 7.940.000 lir, 11 - 317.500 lir, 10 - 28.000 lir.

LEKARNE ODPRTE DANES

INAM Al Cedro, Trg Oberdan 2; Cipolla, U. Belpoggio 4; De Colle, U. Revoltella 42; Depangher, U. S. Giusto 1; Manzoni, U. Settefontane 2; Marchio, U. Giustiniana 44; Al'Angelo d'oro, U. S. Pellico.

NOCNA SLUŽBA LEKARN

Cipolla, U. Belpoggio 4; Godina Enea, U. Giustiniana 6; Alla Maddalena, U. dell'Istria 43; Pizzul-Cignola, Corso Italia 14; Croce Azzurra, U. Commerciale 26.

Slovensko gledališče v Trstu

Danes 22. t. m. ob 16. uri na KONTOVELU

Don Pilonova SESTRICA

Igra v petih dejanjih DVORANA OGREVANA

V četrtek, 26. t. m. ob 15.30 v prostornem domu «A. Sirk»

Don Pilonova SESTRICA

ROD «MODREGA VALA» TRST

ima danes 22. t. m. ob 9. uri redni občini zbor

v Slovenskem dijaskem domu v Trstu.

Ker poteka te dni deset let od ustanovitve prve taborniške družine na Tržaškem, bo popoldne ob 15. uri v istih prostorih

KULTURNA IN DRUŽABNA PRIREDITEV

na katero vabimo poleg članstva tudi vse druge, stare taborniki in vse njihove prijatelje

R M V

Gledališča

VERDI

Danes ob 16. uri zadnja predstava opere «Mali Marat» za dnevni red v vseh prostorih.

Dirigent Oliviero de Fabritis.

Jutri ob 20.30 druga predstava Massenetove opere «Manon» za red C v paterju in ložah ter za red B na galeriji in balkonih. Dirigent Oliviero de Fabritis.

SOLO SOTTO LE STELLE

(Sam pod zvezdami)

Igrajo: KIRK DOUGLAS, GENA ROWLANDA

V ponedeljek, 23. t. m. ob 16. uri zabavni film:

NOI SIAMO LE COLONNE

(Mi smo stebri)

Igrajo: STAN LAUREL in OLIVER HARDY

BOŽICNA in NOVOLETNA

voščila

s tržaškimi motivi vam nudimo:

TRŽASKA KNJIGARNA

Ul. sv. Frančiška št. 20

Tel. 61-792

P D SLAVKO ŠKAMPERLE

priredi

SILVESTROVANJE NA STADIONU

«Prvi maj», Vredelca cesta 7

Igral bo prvotni orkester.

— Bilé dobro založen. — Vstop z vabil.

Rezerviranje miz v nedeljo 29. t. m. ob 10. do 12. ure in v ponedeljek 30. t. m. ob 20. do 22. ure v društvenih prostorih. Istovestno lahko dobite vabila.

Kino

Nazionale 15.00 «L'eroi del Far West», Technicolor. Walter Chalm, Raimondo Vianello.

Excelsior 14.30 «Sclardas», Technicolor. Gary Grant, Audrey Hepburn.

Feice 14.00 «La noia», Horst Buchholz, Catherine Spaak, Prepevedano mladini.

COPATKE

IN OBUTEV ZA DARILLO

Donda

LARGO

BARRIERA VECCHIA

5-6

KINO ŠKEDENJ

predvaja danes 22. t. m. ob 16. uri Panavision film:

SOLO SOTTO LE STELLE

(Sam pod zvezdami)

Igrajo: KIRK DOUGLAS, GENA ROWLANDA

V ponedeljek, 23. t. m. ob 16. uri zabavni film:

NOI SIAMO LE COLONNE

(Mi smo stebri)

Igrajo: STAN LAUREL in OLIVER HARDY

BOŽICNA in NOVOLETNA

voščila

s tržaškimi motivi vam nudimo:

TRŽASKA KNJIGARNA

Ul. sv. Frančiška št. 20

Tel. 61-792

P D SLAVKO ŠKAMPERLE

priredi

SILVESTROVANJE NA STADIONU

«Prvi maj», Vredelca cesta 7

Igral bo prvotni orkester.

— Bilé dobro založen. — Vstop z vabil.

Rezerviranje miz v nedeljo 29. t. m. ob 10. do 12. ure in v ponedeljek 30. t. m. ob 20. do 22. ure v društvenih prostorih. Istovestno lahko dobite vabila.

Kino

Nazionale 15.00 «L'eroi del Far West», Technicolor. Walter Chalm, Raimondo Vianello.

Excelsior 14.30 «Sclardas», Technicolor. Gary Grant, Audrey Hepburn.

Feice 14.00 «La noia», Horst Buchholz, Catherine Spaak, Prepevedano mladini.

Grattacielo 15.00 «La corruzione», Rossana Schiaffino Jacques Perrin, Prepevedano mladini.

Supercinema 14.30 «Silvestro e Gonzales, matti e mattatori», Barne silkanice.

Alabardieri 14.00 «Bastogne», Van Jonzon, Riccardo Montalban.

Pirommatico 14.00 «L'avventure di Don Giovanni», Technicolor, E. Flynn.

Aurora 15.00 «L'eroi del Far West», Technicolor.

Capitol 14.00 «L'eroi del Far West», Technicolor.

Garibaldi 14.00 «L'eroi del Far West», Technicolor.

Massimo 14.00 «L'eroi del Far West», Technicolor.

Wayne, Georges Sanders.

Impero 15.00 «La veglia della Aquile», Moderno 14.00 «L'eroi del Far West», Technicolor.

KJE BOMO SILVESTROVALI?

Jamska restavracija Postojna

Veliko tradicionalno silvestrovanje v vseh prostorih restavracije. Silvestrova večerja in ples 2.500 din. — Igrala bosta dva najboljša orkestra. Rezervacije v turistični pisarni in v jamski restavraciji. Tel. 68.

«Marinella» Trst, Viale Miramare 323. Pripravite se na tradicionalno silvestrovanje. Pridite, igral bo evropsko priznani orkester «MARIOLINO» e i PRINCIP DI TRIESTE». — Prosimo, da pravočasno rezervirate. Tel. 36366.

Hotel TURIST Ljubljana, Dalmatinska ul. št. 12 — tel. 36129, vabi na prijetno silvestrovanje, ki ga prirejamo v vseh prostorih hotela. Sprejemamo rezervacije.

Hotel «TRIGLAV» Koper, prireja veliko silvestrovanje (trije orkestri). Cena za bogato večerjo in rezerviranje 1.500 din. V nočnem baru daja program, rezerviranje 1.000 din, konsumacija 1.000 din. Opazujemo na silvestrovanje v novem hotelu «GIUSTERNA» in sprejemamo rezervacije. — Silvestrovanje v obratu «RIZANA» z večerjo in plesom 1.000 din. Rezerviranje sprejema recepcija hotela, tel. 21650.

Hotel «PALACE» Portorož, tel. 37145 priredi tradicionalno silvestrovanje v vseh prostorih hotela in kavarne «JADRAN». Igrajo štirje priznani orkestri. Rezerviranja od 1.000 do 2.000 din. Silvestrski menu po naročilu.

Veliko silvestrovanje v hotelu «BELVEDERE» nad Izolo in v hotelu «ZORA» v Izoli. Rezervacije in informacije v obeh recepcijah, tel. 71233 - 71141.

TURISTIČNO GOSTINSKO PODJETJE «METROPOL» Piran vabi na tradicionalno silvestrovanje v hotelu «LUCIJA» pri Portorožu, v hotelu «SIDRO» in v nočni bar «TRI PAPIGE» v Piranu. Rezervacije v recepciji hotela «SIDRO» v Piranu, tel. št. 73314.

Tridnevni penzion za noveletne praznike po izredno nizki ceni. Izbrani silvestrski menu z rezervacijo v hotelu «LUCIJA» 2.500 din in v hotelu «SIDRO» 2.000 din.

Hotel «Sabotin» Gorica - Nova Gorica (Solkon) priredi silvestrovanje v vseh prostorih hotela.

«PARK HOTEL GORICA», Nova Gorica, prireja veliko silvestrovanje. Rezerviranja so nujna. Pridite, prijetno vam bo. Tel. 2061. Vstopnice so v predprodaji v recepciji.

ALI ŽELITE PRIJETNO SILVESTROVANJE V Ljubljani v novem hotelu «ILIRIJA» bo igral zabavni orkester s pevko Ivano KRAŠEVEC - Obvezni menu - Rezervacije tel. 31135. Cena 3.800 din. Damam je na razpolago frizerski salon.

OD 26. DECEMBRA 1963 DO 1. MARCA 1964

VSako NEDELJO SMUČARSKI IZLETI

na LOKVE in v ČRNI VRH

Prvi izlet 26. decembra (sv. Stefan), naslednji v nedeljo, 29. decembra

Informacije in vpisovanja pri vseh potovalnih uradih v Trstu

AUTOFORNITURE

CARLO LUPO

Trst, Ulica S. Francesco 18

Rezervni deli za avto Fiat menjalniki, amortizatorji bati, ležaji, tesnilni obroči preobleke in preproge za avto

Dr. Teodor LOVREČIČ

občinski zdravnik v DOLINI sprejema z novim letom tudi zdravstvene inšpekcije, dr. Mackovlah, Borštu, Rimanjnih in na Pesku.

BOŽIČNO DARILO

KI GA JE PRIPRAVIL BRANDOLIN
SVOJIM KLIENTOMPOPUST
20 %STEDILNIKI NA PLIN IN ELEKTRIKO
TER LESTENCIPOPUST
10 %

NA VSE DRUGE PREDMETE

brandolin

TRST, ULICA SAN MAURIZIO 2 - TELEF. 41320 - 41976

BOŽIČNO DARILO

KI GA JE PRIPRAVIL BRANDOLIN
SVOJIM KLIENTOMPOPUST
20 %STEDILNIKI NA PLIN IN ELEKTRIKO
TER LESTENCIPOPUST
10 %

NA VSE DRUGE PREDMETE

brandolin

TRST, ULICA SAN MAURIZIO 2 - TELEF. 41320 - 41976

BOŽIČNO DARILO

KI GA JE PRIPRAVIL BRANDOLIN
SVOJIM KLIENTOMPOPUST
20 %STEDILNIKI NA PLIN IN ELEKTRIKO
TER LESTENCIPOPUST
10 %

NA VSE DRUGE PREDMETE

brandolin

TRST, ULICA SAN MAURIZIO 2 - TELEF. 41320 - 41976

PRIMATO'S

TRST, KORZO ITALIA ŠT. 24

TRGOVINA Z NAJNIZJIMI CENAMI
V MESTUKONFEKCIJA
DEŽNI PLAŠČI
PLETENINE

VSAK NAKUP V TRGOVINI

PRIMATO'S

VAM PRINAŠA VELIKE KORISTI

PARFUMERIJA

COSULICH & DINELLI

TRST - Ulica Carducci št. 24 - Tel. 99-005 - Pitalka

v ULICI UDINE št. 1 - TEL. 30-361

Založena je s parfumi prvovrstnih znamk in z najboljšimi kozmetičnimi kremami - primerne za darila

OBIŠČITE NAS!

DOBRA KNJIGA

najlepše darilo za praznike!

TRZASKA KNJIGARNA, UL. sv. Franciška 20

Kino na Čučinah

predvaja danes 22. t. m. ob
15. uri film:LA MARCIA
SU ROMA
(POHOD NA RIM)V ponedeljek, 23. t. m. ob
18. uri ponovitev filma:
LA MARCIA SU ROMA
(Pohod na Rim)

KINO IRIS PROSEK

predvaja danes 22. t. m. ob 16. uri sovjetski film:

L'INFANZIA DI IVAN

(Ivanovo otroštvo)

Izredni film, ki si je zaslužil "Zlatega leva" na XXXIII. mednarodnem filmskem festivalu v Benetkah

Igrajo: KOLJA BURLAJEV in VALENTIN ZUBKOV

KINO ROSANDRA BOLJUNEC

predvaja danes 22. t. m. ob 17. uri film:

«I CAVALLONI»

(VALOVI)

Igrajo: SANDRA DEE, CLIFF ROBERTSON, JAMES DARREN
in ARTHUR O'CONNEL

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes 22. t. m. ob 18. uri Cinemascope Metro barvni film:

LA CONGIURA DEI DIECI

(Zarota desetih)

Igrajo: STEWART GRANGER, CRISTINE KAUJMAN in SYLVA KOSCINA

DOBRO ZNANA TRGOVINA S CEVLJI IN TORBICAMI

Lastnik A. GEC

TRST, ROJAN, TRG TRIA RIVI 2 - TEL. 31-196

vam nudi - ženske in moške zimске čevlje
najboljše znamke ter torbice zadnje novosti

Cene ugodne - obiščite nas!

Za božične
in noveletne praznike
dobite vsakovrstno
blago, za primerna
darila in vse
za dom priDrevored XX Settembre
Ulica C. Battisti
Ulica S. T. XidiasVELEBLAGOVNICI
STANDA

STANDA - veleblagovnica za družino

Radio Trst A

8.00 Koledar; 8.30 Poslušali boste...; 9.00 Kmetijska oddaja; 9.30 S pesmijo na planine; 10.00 Masa, nato Orkester Monia Litter; 11.15 Oddaja za najmlajše; 12.00 Slov. nabožna pesem; 12.30 Glasba za žoljane; 13.00 Kdo, kaj, zakaj; 13.30 Glasba po željah, nato Sedem dni v svetu; 14.45 Karakteristični ansambli; 15.10 Jam session; 15.30 Radijska novela; 16.35 Popolninski koncert; 17.40 Plesna čajanka; 18.30 Kino, včeraj in danes; 19.00 Betty Curtis in Tony Renis; 19.15 Nedeljski vestnik; 19.30 Sestane v Neaplju; 20.00 Sport; 20.30 Para orkester; 21.00 Iz slovenske folklore; 21.25 Brahms: Simfonija št. 3; 22.00 Nedelja in sport; 22.10 Pleski; z nami; 23.00 Malo znane skladbe.

III. program
17.05 Bachove kantate; 19.00 Gledinjeve skladbe; 19.15 Nemška kultura; 19.30 Vskovečerni koncert; 20.30 Revijski program; 20.40 Haendlove skladbe; 21.20 «Dantonova smrt».Slovenija
6.00 Dobro jutro; 6.30 Napotki za turiste; 6.40 Mladinska radijska igra; 8.35 Iz albuma skladb:Trst
9.30 Kmetijska oddaja; 12.15 Danes na športnih igriščih; 14.00 «El campanone».Koper
7.15 Jutrarnja glasba; 8.00 Prenos RL; 8.40 Domače viže; 9.00 Reportaža; 9.15 Zabavni zvoki; 9.45 Zbor «Kras» iz Dola-Poljan; 10.00 Prenos RL; 10.30 Glasbena matineja; 11.30 Jug. ljudska armada; 11.50 in 12.50 Glasba po željah; 12.35 Politični pregled; 13.30 Sosednje kraje in ljudje; 14.00 Glasba po željah; 15.15 «Dugi spomini»; 15.30 Domace pesmi in melodije; 16.00 Prenos RL; 19.00 Sportna nedelja; 19.10 Glasbena medigra; 19.30 Prenos RL; 21.15 Plesna glasba; 23.00 Prenos RL.Nacionalni program
6.30 Vreme na ital. morjih; 8.20 Pianist A. Trovajoli; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.10 Nabožna glasba; 11.10 Sprehod skozi čas; 11.25 Roditeljski krožek; 14.00 Bachove skladbe; 14.30 in 14.45 V nedeljo skupaj; 15.15 Nogomet od minute do minute; 17.15 Ital. pesmi in plesi; 17.30 Skladbe C. Costantinija; 18.30 Plesna glasba; 18.55 Božične pesmi; 19.00 Sportna nedelja; 22.25 G. C. Chesterston; «Umovinov»; 21.00 Radijska križanka; 22.00 Luce in senice; 22.15 Simfonična glasba.Hitra popravila
in prodaja TV aparatov
pralnih strojev
elektroagorodinskih
predmetovRadio TREVISAN
Trst, Via S. Nicolò 21, tel. 24-013
Popravila: Via delle Milizie 3,
telefon šte. 76-276

9.05 Naši poslušalci čestitajo; 10.00 Se pomnite, tovariši; 10.30 Popularne orkestralne glasbe; 11.30 Nedeljska reportaža; 11.50 Kitarist Stanko Prek; 12.05 Naši poslušalci čestitajo; 13.30 Za našo vas; 13.50 Koncert; 14.10 Nekaj melodij; 15.05 Sportno popoldne; 15.05 Iz francoske glasbe; 16.00 Humoreska tedna; 16.20 Naš glasbeni avtomat; 17.05 Hammond orgle; 17.15 Radijska igra; 17.43 Iz znamenitih oper; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Izberite svoje popevke; 21.00 Bela Bartok; 22.10 Zaplešite z nami; 23.05 Melodije za lahko noč.

Ital. televizija
10.15 Kmetijska glasba; 11.00 Nabožna oddaja; 16.00 Prenos športnega dogodka; 17.30 Program za najmlajše; 18.30 TV pri-II. program
8.00 Jutrarnja glasba; 9.00 Oddaja za ženske; 9.35 Nedeljski

Goriško-beneški dnevnik

ŽIVAHNA DISKUSIJA O DOKAJ NEPOMEMBNEM VPRAŠANJU

Kljub nasprotovanju so zvišali
število taksistov od 16 na 18

Odobrena nagrada uslužbencem INGIC - Med prazniki bo verjetno še ena seja

Na seji občinskega sveta v Gorici, ki je bila v petek zvečer, so po obsežni diskusiji odobrili 26 točk obsega občinskega pravilnika, ki ureja poslovanje javne avtomobilske prevozne službe. O njem so poprej obsežno govorili na sešanku načelnikov političnih skupin in dosegli soglasje o vseh točkah razen o četrti, ki določa število taksistov v goriški občini. Doslej je to službo opravljalo 16 taksistov, na seji načelnikov skupin pa se je zastopnik krščanske demokracije ogled za zvišanje njihovega števila na 20. Pozneje je stalno spreminil in na pet-ovi občinski seji je odbornik Lodi predlagal v imenu odbora, naj se število zviša samo za dva obrtnika, tako da bo znašalo 18.

O tem vprašanju se je razveljala zelo živahna diskusija, v katero so posegli vsi svetovalci. Prvi je spregovoril dr. Battello, za njim odv. Stillo, ki je predlagal sestavo pravilnika o sejah načelnikov skupin, dr. Gallarotti, ki je govoril o koristnosti predhodnih sestankov, ki olajšajo delo občinskega sveta itd.

Svetovalec Miladin Černe je vprašal odbornika Lodi, zakaj so zvišali število od 16 na 18, na kar mu je odbornik odgovoril, da je do tega prišlo zaradi povečanja povpraševanja po prevozu. Bergomas (KPI) je predlagal ohranitev starega števila taksistov, ker je kategorija že pri sedanjem številu obrtnikov v slabih gospodarskih priključkih. Odv. Stillo je izjavil, da bo glasoval za zvišanje števila na 18 zaradi discipline, ker so tako sklenili na seji načelnikov skupin.

Dr. Sancelin (PSI) je omenil pismo kategorije županstvu proti zvišanju števila ter predlagal, naj se svet ne oddalji od njihovih zahtev.

Dr. Tripani (KD) je prav tako podčrtal koristnost predhodnih sestankov zastopnikov političnih skupin in naglašal, da so prav zaradi upoštevanja koristi taksistov znižali prvotno predlagano število na 18.

Med čitanjem posameznih členov pravilnika se je razvila diskusija samo o členu 4, proti kateremu

so glasovali svetovalci KPI, PSI in MSI, zanj pa svetovalci KD, PLI in SDZ. Za pravilnik so glasovali vsi svetovalci, svetovalci PSI, KPI in MSI pa so pojasnili, da ne sprejemajo člena 4.

Nekaj besed je bilo izrečenih tudi pri členu 22, ki govori o namestitvi daljinomera na taksiju. Po zakonu o cestnem prometu bi ga moral imeti vsak javni voz, vendar pa bo goriška občina že za nekaj let dopuščala, da so brez njega.

Obnovili so nadzorni svet Doma onemoglih v Ločniku, v katero so izvolili dr. Bruna Krašnja, dr. Carla Pellisa, odv. Augusta

Stilgoja, Margherito Micotti in Luciana Bressana.

Prav tako so odobrili izplačilo nagrade uslužbencem INGIC, ki pobira trošarine. Vsi svetovalci so podprli ta predlog, samo liberalci Chiozza je bil proti, češ da se lahko ta šne nagrade izplačujejo samo pri zasebnih podjetjih, ne pa pri javnih. Svetovalci so se strinjali, da se nagrada ne izplačuje po kvalifikacijah, ampak po prednostni lestvici, ki ne bo upoštevala veljavnih razlik med višjimi in nižjimi uradniki.

Seja se je zaključila nekaj po 21. uri in se bo po večerjetnosti nadaljevala na dan med božičnimi in noveletnimi prazniki.

BOŽIČNICE ZA OTROKE NA GORIŠKEM

Voščila staršem in predstojnikom
najmlajših v otroških vrtcih

Obdarovanje otrok iz SAFOG in otrok pokrajinskih uslužbencev

Včeraj dopoldne so priredili tudi občinski vrtci v Gorici božičnico za otroke, ki jih obiskujejo. V slovenskem otroškem vrtcu v U. Croce so otroci ob 10. uri, v prisotnosti občinskega odborika po. Moiseja, pozdravili številne zbrane mamic ter jim zapeli nekaj priljubljenih pesmic pod vodstvom gđ. Lebanove in izročili ter prejeli darila. Tako odborik Moise kot Agati sta se zahvalila za pozdrav, pohvalila otroke in poudarila skrb občinske uprave za najmlajše z namenom, da jim pripravijo boljše bodočnost ob mirnem sožitju in v splošnem prijetstvu. Tudi prisotne mamic so bile vesele lepega nastopa svojih najmlajših in njihovega darila.

Ob 11. uri je bila podobna slovesnost tudi v otroškem vrtcu v U. Randaccio, ki ji je prisostvoval za občino odborik rag. Agati. Tudi tu so otroci voščili vse seje praznike, lepo zapeli nekaj priljubljenih pesmic pod vodstvom gđ. Lebanove in izročili ter prejeli darila. Tako odborik Moise kot Agati sta se zahvalila za pozdrav, pohvalila otroke in poudarila skrb občinske uprave za najmlajše z namenom, da jim pripravijo boljše bodočnost ob mirnem sožitju in v splošnem prijetstvu. Tudi prisotne mamic so bile vesele lepega nastopa svojih najmlajših in njihovega darila.

DANES OB 15. URI V PEVMI

Proslava 20-letnice
vstaje slovenskega naroda

Počastili bodo tudi spomin padlih iz Pevme, z Oslavja in iz Št. Mavra - Na sporedu so govora, deklaracije in nastopi zborov iz Stanjeza, Števerjana in Dola-Poljan

V prosvetni dvorani v Pevmi bo danes ob 15. uri proslava 20-letnice začetka osvobodilnega boja, v katerem so padli prvi partizani iz Pevme, z Oslavja in Št. Mavra. Bivši partizani, ki pripravljajo proslavo tako važne dobe in obnove komemoracije padlih, so povabili na prireditve svoje vse padlih iz teh treh vasi. Na prireditvi bosta govorila o pomenu osvobodilnega boja, deklaracije ter nastopi pevskih zborov iz Stanjeza, Števerjana in Dola-Poljan.

Na današnji proslavi se bodo spomnili 30 padlih vojakov.

Včeraj-danes
ROJSTVA, SMRTI IN POROKE
Od 15. do 21. decembra se je v goriški občini rodilo 31 otrok, umrlo je 22 oseb, porok je bilo 3 in očiščeno 6.

ROJSTVA: Antonella Beie, Diego Contini, Vittorio Costanzo, Corrado Cadamuro, Luciano Panor, Alessandro Peorin, Paolo Reccia, Grazia Geat, Marco Fogliadini, Loretta Stillo, Valtor Grillo, Franca Zamarian, Fabiana Alt, Antonella Cosovel, Stefano Gerin, Roberto Mainardi, Cinzia Saletta, Patrizia Delich, Laura Bisiack, Fabio Blasco, Roberto De Leonardi, Isabella Zuliani, Donatella Pussini, Fabio Zorzenon, Marino Visintin, Mariangela Mitranon, Claudio Marin, Massimo Zorzenon, Giulia Bortolotti, Liviano Brumat, Monica Pellegrino.

SMRTI: 78-letna Virginia Sussl, Andreja Černigoj in Iolanda Leban.

OBVESTILO ZVEZE TRGOVCEV

Urniki trgovin in javnih lokalov
za božične praznike

Priporočilo potrošnikom naj disciplinirajo svoje nakupe

Pokrajinska zveza trgovcev za Goriško sporoča, da bo veljal za bližnje božične praznike za trgovine naslednji urnik:

Nedelja 22. decembra: trgovine v oblačili, opremo, raznim blagom in industrijskimi izdelki (s izjemo trgovin z živilom, mesom, mlekom, trgovin s sadjem in zelenjavo itd.), bodo lahko odprte od 15. do 19. ure.

V torek 24. t. m. dan pred božičem: vse trgovine lahko podaljšajo svoj urnik zvečer, vendar ne preko 20. ure; mesnice bodo odprte tudi popoldne, pekarnice in mlekarne bodo poskrbele za razdelitev kruha in mleka tudi za naslednji dan.

Sreda 25. t. m. božič: vse trgovine bodo zaprte vse dan.

Četrtek 26. t. m. na Stefanovo: dopolnilne bodo odprte trgovine s kruhom in mlekarne dokler ne razdelijo kruha in mleka; cvetličarne

bodo odprte do 13. ure. Vse druge trgovine bodo ves dan zaprte.

Zgornji urnik je obvezen za vse občine na Goriškem.

Kot že javljeno javni lokalni niso dolžni treti tedenskega počitka v času do 8. januarja, ampak imajo lahko vse dni odprto. Tisti javni lokalni, ki bi za praznike radi podaljšali svoj delovni čas, morajo napraviti predpisano prošnjo na pristojno policijsko poveljstvo. V tem oziru se lahko obnejo za pomoč na svojo organizacijo.

Zveza trgovcev obenem toplo priporoča vsem kupcem, naj za praznike pravočasno opravijo svoje nakupe, da bodo tako lahko imeli možnost izbire in bodo vsi boljše postreženi. Prav tako priporoča naj ne otežujejo dela z zahtovo za ročniti na domu za manjše nakupe.

Za sodelovanje v tem smislu se zveza zahvaljuje v imenu trgovcev in voščila vesela praznike.

Še danes dopoldne
razstava knjig
v Sovodnjah

Prosvetno društvo «Vrba» v Sovodnjah priredi še danes dopoldne razstavo slovenske knjige. Razstavljenih bo okoli 250 knjig za odrasle in mladino. Prireditelji vabijo vsačane naj si jo ogledajo. Knjige so na prodaj!

Trčenje v Trzinu

Ob 18.10 sta se v Trzinu na križišču Ul. Sanitja začela zveržna Giuliana Fabiana iz Trsta, Ul. Mramar 27, in 32-letni Gualtiero Halabien iz Gradiške. Oba sta se peljala na vozu FIAT 500.

Zenska se je pripeljala v Trzin po državni cesti. Z nasprotne strani se je pripeljal avtomobilist iz Gradiške, ki ji je prečkal pot. Pri trčenju sta se poškodovali samo vozili, medtem ko se potniki niso poškodovali.

BOŽIČNICE ZA OTROKE NA GORIŠKEM

Voščila staršem in predstojnikom
najmlajših v otroških vrtcih

Obdarovanje otrok iz SAFOG in otrok pokrajinskih uslužbencev

Včeraj dopoldne so priredili tudi občinski vrtci v Gorici božičnico za otroke, ki jih obiskujejo. V slovenskem otroškem vrtcu v U. Croce so otroci ob 10. uri, v prisotnosti občinskega odborika po. Moiseja, pozdravili številne zbrane mamic ter jim zapeli nekaj priljubljenih pesmic pod vodstvom gđ. Lebanove in izročili ter prejeli darila. Tako odborik Moise kot Agati sta se zahvalila za pozdrav, pohvalila otroke in poudarila skrb občinske uprave za najmlajše z namenom, da jim pripravijo boljše bodočnost ob mirnem sožitju in v splošnem prijetstvu. Tudi prisotne mamic so bile vesele lepega nastopa svojih najmlajših in njihovega darila.

Ob 11. uri je bila podobna slovesnost tudi v otroškem vrtcu v U. Randaccio, ki ji je prisostvoval za občino odborik rag. Agati. Tudi tu so otroci voščili vse seje praznike, lepo zapeli nekaj priljubljenih pesmic pod vodstvom gđ. Lebanove in izročili ter prejeli darila. Tako odborik Moise kot Agati sta se zahvalila za pozdrav, pohvalila otroke in poudarila skrb občinske uprave za najmlajše z namenom, da jim pripravijo boljše bodočnost ob mirnem sožitju in v splošnem prijetstvu. Tudi prisotne mamic so bile vesele lepega nastopa svojih najmlajših in njihovega darila.

V prosvetni dvorani v Pevmi bo danes ob 15. uri proslava 20-letnice začetka osvobodilnega boja, v katerem so padli prvi partizani iz Pevme, z Oslavja in Št. Mavra. Bivši partizani, ki pripravljajo proslavo tako važne dobe in obnove komemoracije padlih, so povabili na prireditve svoje vse padlih iz teh treh vasi. Na prireditvi bosta govorila o pomenu osvobodilnega boja, deklaracije ter nastopi pevskih zborov iz Stanjeza, Števerjana in Dola-Poljan.

Na današnji proslavi se bodo spomnili 30 padlih vojakov.

Včeraj-danes
ROJSTVA, SMRTI IN POROKE
Od 15. do 21. decembra se je v goriški občini rodilo 31 otrok, umrlo je 22 oseb, porok je bilo 3 in očiščeno 6.

ROJSTVA: Antonella Beie, Diego Contini, Vittorio Costanzo, Corrado Cadamuro, Luciano Panor, Alessandro Peorin, Paolo Reccia, Grazia Geat, Marco Fogliadini, Loretta Stillo, Valtor Grillo, Franca Zamarian, Fabiana Alt, Antonella Cosovel, Stefano Gerin, Roberto Mainardi, Cinzia Saletta, Patrizia Delich, Laura Bisiack, Fabio Blasco, Roberto De Leonardi, Isabella Zuliani, Donatella Pussini, Fabio Zorzenon, Marino Visintin, Mariangela Mitranon, Claudio Marin, Massimo Zorzenon, Giulia Bortolotti, Liviano Brumat, Monica Pellegrino.

SMRTI: 78-letna Virginia Sussl, Andreja Černigoj in Iolanda Leban.

OBVESTILO ZVEZE TRGOVCEV

Urniki trgovin in javnih lokalov
za božične praznike

Priporočilo potrošnikom naj disciplinirajo svoje nakupe

Pokrajinska zveza trgovcev za Goriško sporoča, da bo veljal za bližnje božične praznike za trgovine naslednji urnik:

Nedelja 22. decembra: trgovine v oblačili, opremo, raznim blagom in industrijskimi izdelki (s izjemo trgovin z živilom, mesom, mlekom, trgovin s sadjem in zelenjavo itd.), bodo lahko odprte od 15. do 19. ure.

V torek 24. t. m. dan pred božičem: vse trgovine lahko podaljšajo svoj urnik zvečer, vendar ne preko 20. ure; mesnice bodo odprte tudi popoldne, pekarnice in mlekarne bodo poskrbele za razdelitev kruha in mleka tudi za naslednji dan.

Sreda 25. t. m. božič: vse trgovine bodo zaprte vse dan.

Četrtek 26. t. m. na Stefanovo: dopolnilne bodo odprte trgovine s kruhom in mlekarne dokler ne razdelijo kruha in mleka; cvetličarne

bodo odprte do 13. ure. Vse druge trgovine bodo ves dan zaprte.

Zgornji urnik je obvezen za vse občine na Goriškem.

Kot že javljeno javni lokalni niso dolžni treti tedenskega počitka v času do 8. januarja, ampak imajo lahko vse dni odprto. Tisti javni lokalni, ki bi za praznike radi podaljšali svoj delovni čas, morajo napraviti predpisano prošnjo na pristojno policijsko poveljstvo. V tem oziru se lahko obnejo za pomoč na svojo organizacijo.

Zveza trgovcev obenem toplo priporoča vsem kupcem, naj za praznike pravočasno opravijo svoje nakupe, da bodo tako lahko imeli možnost izbire in bodo vsi boljše postreženi. Prav tako priporoča naj ne otežujejo dela z zahtovo za ročniti na domu za manjše nakupe.

Za sodelovanje v tem smislu se zveza zahvaljuje v imenu trgovcev in voščila vesela praznike.

SPORTSPORTSPORT

ZA DANAŠNJO TEKMO B LIGE

Z Novellijem na krilu
Triestina v Brescii

Toros še vedno v vratih

Ceprav je Brescia začela letošnje prvenstvo B lige lanske kazni z 7 v lestvici, ima danes po 14 kolih turnirja 12 točk. To je samo dve manj kot Triestina, ki bo danes gostovala na njenem igrišču. Ti podatki dovolj jasno kažejo, da spada Brescia med najboljše enajstorce drugoligaškega prvenstva in da bi bila brez začetnega handicapa danes gotovo na vrhu lestvice, ip to celo z dvema točkama prednosti. Delo igralcev Triestine bo torej danes še ne obupno, pa vsaj nekaj zgrubiti nobene ugodne prilike, zaradi česar vsakemu nasprotniku dajejo česar so vredni. Triestina je res za dve točki boljše, a verjetno se bo to stanje danes spremenilo. Sicer je tudi res, da bodo Tržačani, ki že sedem tednov zapuščajo z uspehom igrišča, napravili vse, da bodo tudi tokrat ohranili rezultat v častnih redih. Da jim bo trda predla se zavajajo vsi od igralcev pa do trenerja. Slednji ni hotel povedati s kakšno taktiko se bo predstavljal Brescii, vendar je že skoraj gotovo, da bo poslal z majico desnega krila na igrišče Novellija. To je odvisno predvsem od izrisa samega. Ni izključeno, da se bo v primeru slabega prvo kotnika poslužil Mantovanija, ki je odpoval iz Trsta kot rezerva.

V DVOBOJU BREZ NASLOVA

Carter s t. k.o.

svetovnega prvaka

Emila Griffitha

PITTSBURG, 21. — Ameriški boksar srednje kategorije Rubin «Hurricane» Carter je danes ponosi dosegel presenetljivo zmago nad svetovnim prvakom welter kategorije Emilom Griffithom, katerega je premagal s tehničnim k.o. že v prvi rundi. Griffith, ki ni stavlil naslova na razpolago, s i je želel uspeh nad Carterjem, ker bi imel tako možnost, da se spopade s svetovnim prvkom srednje kategorije. Griffith je bil v prvi rundi Carterja, ki je drugi na svetovni lestvici najboljših boksarjev srednje kategorije, je pred prekinitvijo dvoboja poslal Griffitha dvakrat na tla. Prvič je svetovnega prvaka prišli na kolena z močnim krošjem z levico po obrazu. Griffith je po 8 sekundah vstal, vendar je bilo jasno, da se ni prebolel udarca. Carter se je v ostalih vlogah bo trener potrdil, da je preizkušene igralce vratil bo zelo verjetno še vedno Toros, ker je Di Vincenzo pri v-jakih in ni dobil, kot že prejšnji teden, dovoljenja, da bi vojaško obleko zamenjal z igraljskim dresom. Nobenih posebnih sprememb torej z izjemo Novellija. S to spremembo bo skušal trener Triestine otežiti delo obrambi gostiteljev, ki je znana po solidnosti. Triestina bo tako imela samo dva hitra in obenem nevarna napadalca, ki bosta imela nalogo, da se čim bolj učinkovito gozdišča v močne vrste skrajnih branilcev Brescie. Ta dva sta Orlando in Porro.

NOGOMET
LIMA, 21. — Moskovski Dinamo, ki je na turneji po Južni Ameriki, je premagal 1:0 (0:0) perujsko enajstorko Cristal. Gol je dosegel Razjanov v 40' drugega polčasa.

NOGOMET DANES
ALIGA
BOLOGNA-MANTOVA
D'Agostini
FIORENTINA-CATANIA
Adami
GENOA-BARI
Righi
JUVENTUS-INTERNAZIONALE
De Marchi
LR VICENZA-SAMPDORIA
Campanati
LAZIO-ATLANTA
Monti
MESSINA-TORINO
Marchese
MILAN-ROMA
Rigato
MODENA-SPAL
Roversi

BLIGA
BRESCIA-TRIESTINA
Righetti
CAGLIARI-VERONA
Rancher
CATANZARO-PALERMO
Sbardella
COSENZA-ALESSANDRIA
De Robbio
LECCO-SIMMONZA
Grignani
NAPOLI-VARESE
Gambartotta
PARMA-PADOVA
Ferrari
POTENZA-PRO PATRIA
Politano
UDINESE-FOGGIA
Marchiori
VENEZIA-PRATO
Genel

NOGOMET
LIMA, 21. — Moskovski Dinamo, ki je na turneji po Južni Ameriki, je premagal 1:0 (0:0) perujsko enajstorko Cristal. Gol je dosegel Razjanov v 40' drugega polčasa.

NOGOMET DANES
ALIGA
BOLOGNA-MANTOVA
D'Agostini
FIORENTINA-CATANIA
Adami
GENOA-BARI
Righi
JUVENTUS-INTERNAZIONALE
De Marchi
LR VICENZA-SAMPDORIA
Campanati
LAZIO-ATLANTA
Monti
MESSINA-TORINO
Marchese
MILAN-ROMA
Rigato
MODENA-SPAL
Roversi

BLIGA
BRESCIA-TRIESTINA
Righetti
CAGLIARI-VERONA
Rancher
CATANZARO-PALERMO
Sbardella
COSENZA-ALESSANDRIA
De Robbio
LECCO-SIMMONZA
Grignani
NAPOLI-VARESE
Gambartotta
PARMA-PADOVA
Ferrari
POTENZA-PRO PATRIA
Politano
UDINESE-FOGGIA
Marchiori
VENEZIA-PRATO
Genel

BLIGA
BRESCIA-TRIESTINA
Righetti
CAGLIARI-VERONA
Rancher
CATANZARO-PALERMO
Sbardella
COSENZA-ALESSANDRIA
De Robbio
LECCO-SIMMONZA
Grignani
NAPOLI-VARESE
Gambartotta
PARMA-PADOVA
Ferrari
POTENZA-PRO PATRIA
Politano
UDINESE-FOGGIA
Marchiori
VENEZIA-PRATO
Genel

BLIGA
BRESCIA-TRIESTINA
Righetti
CAGLIARI-VERONA
Rancher
CATANZARO-PALERMO
Sbardella
COSENZA-ALESSANDRIA
De Robbio
LECCO-SIMMONZA
Grignani
NAPOLI-VARESE
Gambartotta
PARMA-PADOVA
Ferrari
POTENZA-PRO PATRIA
Politano
UDINESE-FOGGIA
Marchiori
VENEZIA-PRATO
Genel

BLIGA
BRESCIA-TRIESTINA
Righetti
CAGLIARI-VERONA
Rancher
CATANZARO-PALERMO
Sbardella
COSENZA-ALESSANDRIA
De Robbio
LECCO-SIMMONZA
Grignani
NAPOLI-VARESE
Gambartotta
PARMA-PADOVA
Ferrari
POTENZA-PRO PATRIA
Politano
UDINESE-FOGGIA
Marchiori
VENEZIA-PRATO
Genel

BLIGA
BRESCIA-TRIESTINA
Righetti
CAGLIARI-VERONA
Rancher
CATANZARO-PALERMO
Sbardella
COSENZA-ALESSANDRIA
De Robbio
LECCO-SIMMONZA
Grignani
NAPOLI-VARESE
Gambartotta
PARMA-PADOVA
Ferrari
POTENZA-PRO PATRIA
Politano
UDINESE-FOGGIA
Marchiori
VENEZIA-PRATO
Genel

BLIGA
BRESCIA-TRIESTINA
Righetti
CAGLIARI-VERONA
Rancher
CATANZARO-PALERMO
Sbardella
COSENZA-ALESSANDRIA
De Robbio
LECCO-SIMMONZA
Grignani
NAPOLI-VARESE
Gambartotta
PARMA-PADOVA
Ferrari
POTENZA-PRO PATRIA
Politano
UDINESE-FOGGIA
Marchiori
VENEZIA-PRATO
Genel

BLIGA
BRESCIA-TRIESTINA
Righetti
CAGLIARI-VERONA
Rancher
CATANZARO-PALERMO
Sbardella
COSENZA-ALESSANDRIA
De Robbio
LECCO-SIMMONZA
Grignani
NAPOLI-VARESE
Gambartotta
PARMA-PADOVA
Ferrari
POTENZA-PRO PATRIA
Politano
UDINESE-FOGGIA
Marchiori
VENEZIA-PRATO
Genel

BLIGA
BRESCIA-TRIESTINA
Righetti
CAGLIARI-VERONA
Rancher
CATANZARO-PALERMO
Sbardella
COSENZA-ALESSANDRIA
De Robbio
LECCO-SIMMONZA
Grignani
NAPOLI-VARESE
Gambartotta
PARMA-PADOVA
Ferrari
POTENZA-PRO PATRIA
Politano
UDINESE-FOGGIA
Marchiori
VENEZIA-PRATO
Genel

BLIGA
BRESCIA-TRIESTINA
Righetti
CAGLIARI-VERONA
Rancher
CATANZARO-PALERMO
Sbardella
COSENZA-ALESSANDRIA
De Robbio
LECCO-SIMMONZA
Grignani
NAPOLI-VARESE
Gambartotta
PARMA-PADOVA
Ferrari
POTENZA-PRO PATRIA
Politano
UDINESE-FOGGIA
Marchiori
VENEZIA-PRATO
Genel

Iz poljudnega
znanstva

(Nadaljevanje s 3. strani)

sebo poglavje je posvečeno dihanju, drugo spet telesni toploti, v nadaljnjih poglavjih pa je govor o čutilih. Tretji del knjige nosi naslov «Organizmi in okolje». Tu razpravlja avtor o prilagoditvah organizmov okolju, o selitvah živali, o skupnem življenju, o zajedalcih, o mravljah, čebelah. Zelo zanimiv je del, v katerem je v več poglavjih govor o razmnoževanju, o spolnem in nespolnem razmnoževanju, o dvospolnosti in o snubenju pri živalih. O razvoju organizmov razpravlja avtor posebej. V zvezi z razvojem in razmnoževanjem je tesno povezano vprašanje dednosti. Pisateljeva tozadevna razglabljanja so izredno zanimiva, posebno še, kjer poskuša odgovoriti tudi na vprašanje spora bodočih novorojenčkov. Zadnji del knjige nosi naslov «Razvoj vrst v geološki preteklosti». V njem se dotika tudi Darwinovega nauka in pove nekaj misli o človekovi prihodnosti.

Knjiga je torej vsestranska in poučna. Predvsem pa je izredno zanimivo napisana. Avtorjeva metoda ni deskriptivna temveč poskuša poiskati funkcionalno razlago, medsebojno povezanost posameznih pojavov v svetu življenja in njih vzročnost. Seveda pripomorejo k zanimivosti tudi opisi življenja samega, raznih zanimivih pojavov, posebnosti iz narave, predvsem pa številne risbe. Knjiga bo torej zanimiva, razumljiva in poučna vsakomur. Pri merna bo tudi za dijake, za predavatelje in za vse tiste, ki žele globlje spoznati človeka in življenje v naravi. Res je sicer, da morda nekatere pisateljeve ideje in misli ali zaključki, za nas ne bodo sprejemljivi, vendar bo knjiga vseeno uspešno opravila svoje poslanstvo.

Slovenski prevod, skrben in gladek, je oskrbel Alojz Serčelj.

ima vedno na razpolago največjo izbiro športnih potrebščin, najkvalitetnejše smuči vseh vrst, smučarske čevlje (ročno šivane), smučarske lasteks hlače, športne volnene puloverje itd.

SE POSEBEJ OPOZARJAMO, DA SI OGLEDATE USNjeno MODNO KONFEKCIJO PRIZNANE KVALITETE. Pri plačilu s tujimi plačilnimi sredstvi nudimo 20 % popust. NE POZABITE — POPUST 20 %

HOTEL «TURIST»
LJUBLJANA, Delmelinova 13, tel. 37-110
Hotel «TURIST» se priporoča cenj. gostom za obisk v sodobno urejenih hotelskih sobah in restavraciji, ki ima priznano mednarodno kuhinjo in domače specialitete. Cenjene goste vabimo, da obiščejo tudi naš obrat RESTAVRACIJE «ZLATOROG», ki nudi predvsem specialitete iz divjačine in obrat «DALMACIJA», ki nudi ribe pripravljene na vse načine.

R.E.D.A.T.A. Trst, UL F. Severo št. 5 b — Tel 31893
nudi priznane akumulatorje (baterije) S.A.F.A.
in vse elektroavto predmete in nadomestne dele
Novi lastnik LISJAK (LISIANI) se vljudno priporoča

AVTOMOBILSKE
POTREBŠČINE
Zaloga artiklov za karoserijo — Nadomestni deli za avto — Dobave za tovarne pohištva, opreme za ladje in letala.

VIRGILIO ZANCHI
TRST - Via Coronco N. 4
Tel. 29.684

vanjo, nato pa si je ogledal njene ranjene roke. Nemška mina je hudo ranila v roke, ko je reševala nekega borca iz ognja. Ker je bila nujno potrebna operacija, jo je brigadni zdravnik poslal v bolnišnico. Dr. Andrej jo je dal prenesti v eno izmed treh barak, nato se je lotil operacije.

Bilo je dva dni kasneje. Jesenski dež je v ohlajpih vetra šumno bical stene barak. V majhni sobici ene izmed treh barak je sedela bolničarka Danila, ki je imela dežurstvo do polnoči. Na mizi iz neoskobjenih nih desek je stala dolga črna svetilka. Narejena je bila iz izvotljene japonske buče, ki je bila napolnjena z govejim lojem, vanj pa je bil vtaknjen iz predvsa sesukan stenj. To bomo svetilo so uporabljali, da bi prihranili karbid za acetalenko, ki so jo ponosi uporabljali le v nujnih primerih. Ob medlem soju te lojenke je bolničarka brala neko knjigo, da bi tako pregnala spanec, ki ji je lezel na trudne veke.

Cez čas jo je zmotil rahel škripot vratnih tečajev. Ozrla se je in ugledala Dr. Andreja, ki je vstopil v beli halji, z zdravniško čepico na glavi in z copatami na nogah. Položila je prst na usta, mu namignila z očmi proti bolnici in šepnila:

«Zaspala je.»
Dr. Andrej se je po prstih približal Nuši in jo nekaj trenutkov opazoval. Njen sicer zagorel obraz je bil sled zaradi izgube krvi in trpljenja, ki ga je prestala. Počasi se je približal bolničarki in thoma rekel: «Pojdj leč, Danila. Bom ostal jaz tu, dokler ne nastopi Silva.»
Ko je Dr. Andrej ostal sam z bolnico, se je spustil na stol ob mizi. Ni mu bilo do spanja. To se je čisto dogajalo, zlasti pa kadar ga je trla kakšna večja skrb. Zdjaj mu ni dala spati skrb za Nušo. Bal se je, da ne bi nastale kakšne pooperacijske komplikacije. Ta skrb ga je potegnila iz sna in ga privedla sem. Zamisljen je iztegnil roke po mizi in jih sklenil. To so bile

Najtanjša ura, kar jih je - milimetrska -

SUPER ŠVICARSKE MARKE

DARWIL

SUPER THIN

LUIS D'OR

HOTEL «SLON»
LJUBLJANA Titova 10, tel. 20644, 20645 (Jugoslavija)

Opozarjamo spoštovano javnost na naše usluge, ki jih nudimo v kletni restavraciji, kjer si lahko postržete s hladnimi in toplimi malicami, kosilom in večerjo iz domačih specialitet po zelo pristopnih cenah.

Hotel Vam nudi 177 modernih ležišč, v modernu urejeni hotelski restavraciji Vam nudimo vse domače in tuje specialitete. Dnevno večerni koncert v kavarni. V notnem BARU se lahko, vsak večer zabavate ob prijetnih zvokih in mednarodnem artističnem programu. Sprejemamo rezervacije za manjše in večje družbe. Telefon 20-641-44.

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN
vzdržuje z modernimi tovornimi potniškimi ladjami

redno pruge Jadran-Južna Amerika — via Zahodna Afrika (Rijeka Split, Napoli, Genova, Marseille, Casablanca, Dakar, Conakry, Takoradi, Tema, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos Aires) redno hujšo okoli sveta (iz Jadrana v Indijo, Indonezijo, Japonsko, ZDA — Zahodna obala sredozemske tuge)

TER NUDI
ladjske prevose po vsem svetu z modernimi tovornimi ladjami od 800 do 12.000 ton nosilnosti. Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja «Splošna plovba Piran», Zupančičeva ulica 24, in na naše agente po vsem svetu. Telegrami: Plovba Piran. Telefoni: 72-170 do 72-177

TRGOVCI!

TUDI VI SI LAHKO OMISLITE FORD

FORD THAMES FREIGHTER

DIESEL!

Na razpolago v oblikah:
POLTOVORNIK, MALI PULMAN ZA PREVOZ LJUDI
IN BLAGA, ŠASIJA S KABINO

● diesel motor 43 KS
● 950 kv. cm zavorne površine za hitro in varno ustavljanje
● izredno široka vrata (zadnja z dvojnimi vratnicami) za zelo udoben dohod
● v poltovorniku 5,1 kv. m koristnega prostora, vsega uporabljivega zaradi popolnoma ravnega poda
● izredna vidljivost v vse smeri
● udobnost kakor v vozilu za turizem
● kakovost FORD: trdnost, varnost, varčnost

FORD ITALIANA
nad 40 let v Italiji — servisne postaje in nadomestni deli v 250 mestih

Pooblašteni zastopnik za Trst
Dr. ing. B. SERGAS

Ul. sv. Frančiška 60, tel. 61686-35958
Ul. G. Gallina 3, tel. 37508

ALOJZ RAVBAR

13.

PRED ZORO

Cez dve uri sta prišla k neki družini, ki je Nuši obljubila, da bo pomagala ranjencu priti v neko partizansko bolnišnico. «Kako naj se ti zahvalim, tovarišica?» je ob slovesu rekel ranjeni kurir. «Nimaš se mi za kaj zahvaliti, tovariš,» je nasmejhoma odvrnila Nuša. «Storila sem samo svojo dolžnost. Želim ti, da bi kmalu ozdravl in tudi ti dočakal dan osvoboditve, ki ni več daleč.» Pozdravila ga je in odšla.

Dr. Andrej je stal v eni izmed treh barak bolnišnice NADE. Skozi okno je opazoval gozd, ki je, ves odet v jesenske barve, obdajal bolnišnico. Tu pa tam se je utrlil ovel list v brezvetrju počasi padal na tla. «Tovariš doktor, vode!» je zaprosil eden izmed ranjencev. Dr. Andrej je stopil k njegovemu ležišču, vzel steklenico z vodo, natočil kozarec in mu ga dal. Nato je spet stopil k oknu, da bi bil videl, ali že prihajajo bolničarki, ki so odšli na javko po ranjence. Cez čas so končno prišli in prinesli štiri ranjence. Dr. Andrej si jih je ogledal. Med njimi je bila tudi Nuša, ki je nekaj ur bila v nezvesti. Najprej je ves presenečen zastrel

UREDNIŠTVO: TRST — UL MONTEKACHI 5 IL TELEFON 93-808 IN 94-638 — Poštni predal 556 — PODRUČNIKA: GORICA: Ulica S. Pellico 1-11, Tel. 33-82 — UPRAVA: TRST — UL SV. FRANČIŠKA št. 20 — Tel. št. 37-338 — NAROČNINA: mesečna 656 litr — Vnaprej: četrtletna 1800 litr, polletna 4500 litr, celoletna 6400 litr — SFRJ: v tednu 20 dni, mesečno 420 din — Nedeljske: po samsne 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din — Ostni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3 I, telef. 21-928, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14-604-86 — OGLASI: Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 260, osmrtnice 180 litr — Mali oglasi 40 litr beseda. — Vsi oglasi se naročajo pri upravi — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst

roke umetnika, umetnika-kirurga, ki je že mnogim rešil življenje. Pogled mu je obvisel na treh belih krizantemah, ki so stale v vazi, narejeni iz tulca nemške protiletalske granate. Te krizanteme je pred tremi dnevi prinesel iz doline kurir Boris. Včeraj pa je zasel v zasled in padel.

Vsak dan padajo, je pomislil dr. Andrej. Eni trtujejo svoje življenje, drugi pa svoje ude. Kdove kdaj bo temu konec, je razmišljal dalje. Kdove koliko borcev bo še dalo svoje življenje, svoje noge, svoje roke, svoje oči za svobodo?

Tudi Nuša je žrtvovala svoje roke. Odslej ne bo več hodila v boje. Njene zlate roke ne bodo več reševale ranjenih borcev iz ognja, ne bodo več negovale njihovih ran.

Preden ji je amputiral roke, je bil pripravljen storiti vse, da bi ji jih ohranil. Toda ni bilo drugega izhoda. Bile so tako hudo poškodovane, da jih je moral odrezati nad lakti, če ji je hotel ohraniti življenje.

Vedno se je nekam težko odločil za take operacije. Vedel je, kako hudo je prizadet moški, če mu manjka že ena sama roka ali noga. Če pa manjka roka ali noga ženski, je nesreča obščetnejša. Če pa jima manjkata obe roki ali nogi, potem je nesreča neprimerno večja za obo. Vsekakor pa je ženska brez rok znatno bolj prizadeta kot moški brez rok. Vendar naj je šlo za borca ali za borko, vselej je storil vse, da bi preprečil amputacijo rok ali nog, če je le bilo še tako majhno upanje, da se bo izognil amputaciji. Toda v Nušinem primeru ni mogel mimo nje. Čeprav je bil izkušen kirurg in prekaljen vojak ter po značaju vse prej kot mehak, je Nušo operiral z nekim posebnim sočutjem. Komaj dvajset let stara bo ostala brez rok! Ob misli na to, ga je prevzelo nekaj bolečega. Toda tu ni bilo druge poti. Ko se je znašel pred izbiro, ali roke ali življenje, se je odločil za prvo izbiro.

Cez čas se je Nuša prebudila. Dr. Andrej je stopil k nji. «Kakto je, Nuša?» je vprašal z občuteno zaskrbljenostjo.

Ni odgovorila. Obližnila si je od vročice suhe ustnice in komaj slšno zaprosila: «Vode, doktor!»

Zdravnik je iz termovke natočil v kozarec mlačnega čaja, z nežno obzirnostjo je privzdignil Nušino glavo in ji dal piti. Ko je izpraznila kozarec, je zamižala in tiho vprašala, koliko je ura.

«Kmalu bo polnoč, Nuša.»

«In zakaj ne greš spat, tovariš doktor?»

«Ne morem spati.»

«Zaradi mene, ne?»

Zdravnik je molčal.

«Kdo ti bo poplačal, tovariš doktor, kar si storil zame?»

Trpko se je nasmehnil in dejal:

«Kdo bo pa tebi, Nuša, poplačal vse tisto, kar si storila za druge, za svoje tovariše?»

Pomolčala je potem po komaj slšno rekla:

«Ko bi imela vsaj koga svojih! Tako sama, tako strašno sama sem ostala, tovariš Andrej!»

Ni našel besede takoj. Šele po presledku je dejal:

«Niš sama na svetu, Nuša. Imaš veliko tovarišev in tovarišice, ki te imajo radi kakor lastno sestro.»

Ne da bi kaj pripomnila na to se je zamaknila v strop. Cez nekaj minut je kakor sama sebi rekla:

«Kako bom živila brez rok?»

«Ne muči se s takimi vprašanji, Nuša!» jo je skušal pomiriti. Po premolku je spet rekla z razklanim glasom, polnim zaskrbljenosti in zagrenjenosti:

«Od česa bom živila, doktor?»

«Tudi brez rok boš lahko živila, Nuša. Po vojni bo naša družba skrbela tudi zate.»

Nuša je zatisnila oči in iz prsi se ji je izvil vzdih rahlega olajšanja.

(Nadaljevanje sledi)